

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara

Citiți în pag. 9-10

BIBLIOTECA
VEAC NOU Nr. 23

KONSTANTIN FEDIN

*O INȚELEGERE
INTRE
GENTLEMENI*

(ÎN MANIERA RĂPOSATULUI CONAN DOYLE)

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

ÎN ACEST NUMĂR:

*Intre
familiar
și inedit...*

de
VALENTIN
GHEORGHIU

(pag. 4)

**AȚI AUZIT
DE RADIATIILE
VII ?**

de
DR. R. IRIMESCU

(pag. 8)

ANUL XVIII

45

(921)

9 noiembrie 1962

12 PAGINI, 1 LEU

Valentina Șutiko, comsolistă de la uzina „Rostselmaș” din Rostov.

Citiți în paginile din mijloc; „6 eșaloane”.

Vizita delegației Sovietului Suprem

La sfârșitul săptămânii trecute, la invitația Marii Adunări Naționale a sosit în țara noastră o delegație a Sovietului Suprem al U.R.S.S.

Delegația, condusă de G. G. Abramov, membru al Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., membru al C.C. al P.C.U.S. și al Biroului C.C. al P.C.U.S. pentru R.S.F.S.R., prim-secretar al Comitetului regional Moscova al P.C.U.S., este alcătuită din eminențe personalități ale vieții politice, obștești și culturale a Uniunii Sovietice ca G. I. Kozlov, membru al Comisiei de propuneri legislative a Sovietului Uniunii, membru al Comisiei Centrale de Revizie a P.C.U.S., președintele Sovietului de deputați din regiunea Leningrad, P. A. Paskar, membru al Comisiei economice a Sovietului Naționalităților, prim-locuitor al ministrului pentru producerea și colectarea produselor agricole din R.S.S. Moldovenească, K. G. Karakeev, deputat în Sovietul Uniunii, președintele Academiei de Științe din R.S.S. Kirghiză și G. I. Ciogovadze, deputat în Sovietul Uniunii, președintele Consiliului economiei naționale al R.S.S. Gruzine.

Din delegație fac parte și E.A. Demina, membru al Comisiei bugetare a Sovietului Uniunii, directoare de studii la școala nr. 210 din Moscova, A. M. Kozub, deputat în Sovietul Uniunii, șefa unei brigăzi de cultura porumbului din colhozul „Rossia” — R.S.S. Ucraineană, E. G. Ogli Guseinov, deputat în Sovietul Naționalităților, directorul uzinei de prelucrare a petrolului din Novo-Bakinsk, de asemenea, A. N. Vitașkevici, deputat în Sovietul Naționalităților, alezlor la uzina de linii automate din Minsk, Erou al Muncii Socialiste al U.R.S.S.

Vizita delegației Sovietului Suprem al U.R.S.S. este un nou prilej de manifestare a simțămintelor de caldă prietenie care unesc popoarele noastre.

Poporul nostru acordă o înaltă prețuire mărețelor realizări, strălucitelor victorii dobândite de poporul sovietic pe plan economic, științific și cultural. El salută cu căldură și se asociază luptei sale perseverente pentru instaurarea unei păci trainice pe Pământ. Poporul nostru nutrește adinci simțăminte de prietenie față de oamenii sovietici ce transpun astăzi în fapte visul de aur al omenirii: comunismul.

Așa cum a arătat și tovarășul G. G. Abramov, conducătorul delegației, vizita înalților oaspeți a coincis cu un eveniment de seamă în viața poporului nostru, sărbătorirea tradiționalei Luni a prieteniei romino-sovietice. În călătoria prin Republica Populară Română, membrii delegației Sovietului Suprem al U.R.S.S. au prilejul să cunoască nemijlocit viața nouă și munca pașnică a poporului nostru, se întâlnesc cu oameni ai muncii din uzine și de pe ogoare, cu intelectuali. Ei își pot da seama de marile succese dobândite de poporul nostru în construcția socialistă, sub conducerea înecată a Partidului Muncitoresc Român.

Miercuri la amiază, delegația Sovietului Suprem al U.R.S.S. a făcut o vizită la Consiliul General A.R.L.U.S.

Călătoria pe care delegația Sovietului Suprem o întreprinde în țara noastră constituie o contribuție la întărirea strânselor legături dintre popoarele noastre, un nou pas pe tărîmul colaborării rodnice, sprijinului reciproc, internaționalist, ce și-l acordă țările noastre.

CE ȘTIM PÎNĂ ACUM DESPRE PLANETA- ENIGMĂ

de Acad. N. BARABAȘOV

Planeta Marte a fost de multă vreme obiect de nenumărate studii. În ce privește depărtarea de Soare, Marte vine imediat după Pământ. Distanța medie care o desparte de Soare este de 228 de milioane de kilometri. Marte primește de la Soare mult mai puțină căldură decât Pământul. Luînd în considerare două suprafețe cu dimensiuni similare, cea de pe Marte ar primi numai 52 la sută din căldura primită de suprafața egală de pe Pământ. Iar cînd planeta s-ar afla la depărtarea maximă de Soare cantitatea de căldură ar scădea pînă la 36 la sută.

Marte execută o rotație completă în jurul Soarelui în 687 de zile terestre. Diametrul ei este de 6.860 de kilome-

tri. Masa și densitatea medie a planetei sînt egale cu 0,108 și respectiv 0,692 din masa și densitatea Terrei.

Datorită concordanței dintre mișcarea planetelor Terra și Marte, cea din urmă se află în opoziție cu Soarele la aproximativ doi ani. Această situație este foarte propice pentru observarea lui Marte. La fiecare 15—17 ani Marte este în același timp în opoziție și mai aproape de Pământ. Poziția lui Marte atunci cînd se apropie cel mai mult de Pământ poartă numele de marea opoziție. Ultimele mari opoziții au fost înregistrate în 1924, 1939 și 1956. Următoarea va fi în 1971. Marile opoziții se deosebesc de opozițiile obișnuite prin împrejurarea că au loc numai în august sau în septembrie.

Perioada de rotație a planetei Marte în jurul axei ei este de 24 de ore, 37 minute și 22,58 secunde, adică numai cu puțin mai lungă decît cea terestră. Axa de rotație a lui Marte deviază de la normal spre orbita planetei cu puțin mai mult decît cea terestră. Așa se și explică de ce anotimpurile se schimbă pe Marte la fel ca pe Pământ. Numai că durata anotimpurilor este pe Marte de două ori mai mare.

Observațiile făcute prin telescop duc la concluzia că suprafața planetei Marte este netedă și uniformă, lipsită aproape total de macorelief. Nu există nici munți înalți, nici lanțuri muntoase. Dacă ar exista fie și înălțimi de 400—500 de metri, le-am distinge fără îndoială după umbra lor. Se pare că numai la polul sud al planetei ar exista munți. Aceste ridicături se numesc munții Mitchel. Prin măsurători fotometrice s-a putut obține și o imagine a microreliefului caracteristic continentelor marțiene. Se crede că aceste continente ar fi acoperite de un praf cu granule cam de mărimea unei zecimi de milimetru.

Și despre mările de pe Marte există mai multe ipoteze. Unii socotesc că ar fi regiunile mai umede de pe suprafața planetei avînd pe alocuri oarecare vegetație. Numeroasele observații făcute la Observatorul astronomic al Universității din Harkov asupra mărilor marțiene au dus la încheierea că, contrar opiniei unor astronomi, suprafața acestor mări nu este chiar atît de netedă ca aceea a continentelor, ci mult mai inegală. S-a observat, de asemenea, că în genere mările au o culoare roșietică dar că în unele zone își schimbă coloritul odată cu schimbarea anotimpului.

Care-i structura atmosferei pe Marte? Toate observațiile făcute pînă acum concordă în a dovedi că atmosfera lui Marte cuprinde cantități infime de oxigen. Structura atmosferei nu e cunoscută precis dar cu aproximație ar putea fi caracterizată astfel: azot — 98,5 la sută, oxigen — 0,1 la sută, argon — circa 1,2 la sută, bioxid de carbon — 0,25 la sută.

Vaporii de apă sînt în cantități atît de mici în atmosfera lui Marte încît nu pot fi descoperiți. Existența lor ne este atestată numai de calotele polare, de norii luminoși și de ceturile de dimineață sau de seară care pot fi observate pe Marte. Acestea din urmă sînt un fenomen frecvent. Am izbutit să stabilim că ele se mișcă pe discul planetei cu viteze cuprinse între 15—40 de kilometri pe oră. Aceasta este probabil viteza vîntului la cîțiva kilometri deasupra planetei.

Temperatura de pe Marte e destul de bine cunoscută. La 7 și 42 de minute, ora solară locală, la ecuator este o temperatură de minus 38 grade C. La 11 și 30 de minute temperatura atinge zero grade, la amiază crește

pînă la 3 grade jar la ora 13 și 18 minute ajunge la 7 grade, temperatura maximă. La ora 16 și 24 de minute temperatura scade pînă la minus 18 grade, iar la ora 18 este de minus 48 grade C.

Fotomontaj de A. Jitomirski

În vecinătatea polurilor nord și sud de pe Marte se observă niște formații strălucitoare — calotele polare. Iarna acestora sînt mai mari, vara își

reduc mult volumul iar uneori dispar cu desăvîrșire.

În perioada de opoziție a planetei Marte din anul 1877 pe suprafața ei a fost descoperită o rețea deasă de fișii întunecate și înguste care brăzdau în diferite direcții zonele portocalii roșietice. Aceste fișii au fost numite atunci canale. Astăzi se cunosc cîteva sute de canale. Ce sînt aceste canale? Unii cred că ar fi crăpături în scoarța planetei, alții socotesc că ar fi vorba de o aglomerare de detaliu greu de deosebit. Unii socotesc că ar fi vorba de locurile cu mai multă umezeală de-a lungul cărora primăvara și vara apare o oarecare vegetație.

Transformările prin care trec canalele în diferite perioade sînt extrem de interesante. Multe canale nu pot fi observate tot timpul. Sînt aproape invizibile în emisfera în care e iarnă. Cînd într-o emisferă începe primăvara, se văd mai întii canalele din imediata vecinătate a calotei în curs de topire, apoi cele din zona temperată și, în sfîrșit, canalele din zona ecuatorială. După o jumătate de an ele dispar, în timp ce în cealaltă emisferă încep să se ivească în aceeași ordine.

E interesant de observat că iarna, cînd canalele nu sînt vizibile, oazele par foarte mici, ca niște puncte abia perceptibile, în timp ce vara, mai ales cînd în ele își dau întîlnire cîteva canale, oarec foarte mult. Ce altă explicație am putea da acestui fenomen decît apariția vegetației?

Și acum, există viață pe Marte? În momentul de față la această întrebare se poate răspunde afirmativ. Și iată de ce. În primul rînd dacă mările de pe planetă nu ar avea vegetație ele ar fi repede acoperite de praful galben din pustiurile marțiene și atunci ar avea aceeași culoare și strălucire ca și continentele. Este ipoteza cercetătorilor N. Kucerov și E. Epik. Dacă presupunem că praful se scutură de pe plante, depunîndu-se între ele, n-am mai putea observa acest fenomen. Autorul rîndurilor de față a arătat că în unele mări apare primăvara și vara un colorit verzuu care, toamna tîrziu, se transformă în cafeniu iar iarna în cenușiu.

Ce trebuie făcut spre a ne îmbogăți cunoștințele despre planeta Marte și a-i ajuta în acest fel pe viitorii cosmonauți ce-și vor lua zborul spre planeta vecină? În primul rînd trebuie să continuăm observațiile cu ajutorul celor mai puternice instrumente de care dispunem. Observațiile vor trebui făcute cu regularitate timp îndelungat și fără întrerupere spre a studia cum se succed zilele și anotimpurile.

Un sprijin prețios în descoperirea caracteristicilor suprafeței și atmosferei de pe Marte va fi oferit de navele cosmice automate trimise spre planeta vecină. Primul pas făcut de om pe suprafața lui Marte va fi o încununare a totalității cercetărilor efectuate asupra planetei.

RECTIFICARE

La articolul „Aspecte, întîlniri, probleme” semnat de ing. Iuliu Popescu și apărut în nr. 44 al revistei noastre, pasajul care începe cu rîndul 50 din aliniatul 3 al coloanei a doua se va citi astfel:

„Cărui film să-i atribuiți premiul cel mare acordat de regulă doar unuia? Dar dacă regula va fi întărită printr-o excepție?”

Am calificat patru filme cu cea mai mare apreciere. Cele trei amintite și încă unul pentru care mă frîntam temîndu-mă să nu fiu subiectiv”.

Discuții

asupra calității

Discuțiile ce se desfășoară actualmente în Uniunea Sovietică în jurul problemelor esteticii tratului cotidian se îmbină cu discuțiile la fel de vii purtate asupra căilor și mijloacelor de a se asigura calitate și durabilitate optimă tuturor produselor sovietice. Estetica și calitatea sînt așa dar două fațete ale aceleiași preocupări. Intensitatea discuțiilor și seriozitatea contribuțiilor dovedesc că postulatul „Sovietskoe — eto otličnoe” (Sovietic — înseamnă cel mai bun) a căpătat forța unei idei ce a pătruns adînc în conștiința oamenilor. Aceasta cu atât mai mult cu cît postulatul are un fundament economic de mare însemnătate practică. În Programul P.C.U.S. se precizează că îmbunătățirea sistematică a calității produselor constituie „o cerință obligatorie a dezvoltării economice”.

Discuțiile asupra asigurării calității produselor s-au concentrat asupra găsirii celor mai bune răspunsuri la următoarele întrebări:

Care trebuie să fie indicatorii calității produselor? Cum pot fi cointeresate întreprinderile în fabricarea produselor de cea mai bună calitate? Cum trebuie să se reflecte în practica planificării și a mînării diverselor pirghii de influențare a activității întreprinderilor grija pentru frumosul funcțional, pentru calitatea produselor?

Însăși punerea unor asemenea chestiuni arată complexitatea problemei, deși la prima vedere s-ar părea că nimic nu este mai simplu decît să distingă ceea ce este de calitate superioară de ceea ce nu este și să procedezi în consecință.

Iată însă că, în realitate, discuțiile au trebuit să pornească de la definirea calității sau, mai bine zis, de la definirea indicatorilor calității.

Pentru unele produse, cimentul de exemplu, chestiunea e simplă: însăși marca îți dă toate indicațiile cantitative necesare pentru a-i cunoaște calitatea și a-l folosi în consecință. Dar să luăm pantofii. Aci, prin calitate se înțelege și durabilitate, și flexibilitate și satisfacerea exigențelor model.

Cititorii săptămînalului „Ekonomiceskaia gazeta”, în paginile cărui și-au găsit un adăpost primitiv cele mai variate puncte de vedere asupra problemei calității, s-au pus repede de acord asupra unei prime concluzii cu privire la definirea indicatorilor calității: nu se poate găsi un răspuns valabil pentru toate genurile economiei. Mai degrabă s-ar putea spune că pentru aproape toate felurile de produse trebuie găsiți și folosiți indicatori specifici ai calității. În ceea ce privește producția agricolă, de exemplu, un cititor a propus ca aprecierea calității să se facă după eficiența reală. Ar urma să se țină seama, cu alte cuvinte, pentru producția de lapte — de conținutul de grăsimi, pentru producția de sfeclă — de conținutul de zahăr, pentru producția de cartofi — de conținutul de amidon etc.

O serie de cititori propun ca principal indicator al calității: cantitatea reclamațiilor făcute de cumpărători iar unul dintre ei merge chiar pînă la a propune ca fiecare întreprindere să primească sarcini de reducere a cheltuielilor provenite din rebuturi și reclamații.

Astfel de puncte de vedere duc, în mod firesc, la problema termenelor de garanție. Cel care se referă la acest din urmă aspect leagă întreg sistemul stimulentei de numărul reparațiilor efectuate înăuntrul termenelor de garanție. S-au exprimat, însă, și păreri privind necesitatea prelungirii termenelor de garanție, ca un mijloc de stimulare a griii pentru calitatea produselor.

Poate fi, însă, lăsată îmbunătățirea calității produselor să depindă de inițiativa și efortul fiecărui colectiv în parte? Îmbunătățirea calității trebuie să fie planificată, răspunde B. Kapitonov, cercetător științific al Institutului de economie al Academiei de Științe a U.R.S.S. Îmbunătățirea calității, scrie el, este de multe ori echivalentă cu creșterea producției, ba chiar prin îmbunătățirea calității se obține un efect economic similar celui obținut prin creșterea producției dar cu cheltuieli mai mici. Cu toate acestea, în timp ce creșterea producției este planificată, asigurîndu-se tot ce este necesar pentru atingerea obiectivelor fixate, îmbunătățirea calității nu ocupă un loc la fel de mare în practica planificării. În concepția lui B. Kapitonov, planificarea îmbunătățirii calității presupune să se ia în considerație randamentul optim ce se poate obține printr-un anumit nivel al prețului de cost. Este vorba, cu alte cuvinte, de raportarea prețului de cost nu numai la numărul produselor fabricate, ci și la trăinicia lor.

Pe de altă parte, pentru a face din îmbunătățirea calității o preocupare centrală a întreprinderilor trebuie să se găsească și stimulentele cele mai potrivite. Exemplele aduse de cititorii săptămînalului „Ekonomiceskaia gazeta” dovedesc că unul din stimulentele cele mai puternice este așezarea prețurilor în mod diferențial, după calitatea producției. Bineînțeles însă că, deși puternic, acesta nu este singurul stimulent posibil.

Pornind de la considerentul că cel mai bun judecător al calității produselor este cel ce le folosește, o serie de participanți la discuție au propus să se accentueze dependența întreprinderilor de desiacere. Lozinka celor ce susțin astfel de păreri este: „Principalul este ceea ce spune cumpărătorul”. Esența propunerilor lor constă în aceea că aprecierea finală a calității produselor trebuie să se fixeze în sfera circulației. În aceeași ordine de idei, deci tot în legătură cu aprecierea calității produselor în cursul folosirii lor, s-a emis și propunerea ca pentru construcțiile, fie industriale, fie de locuințe să se înființeze un fel de buletine de garanție, cu termen de doi-trei ani; întreprinderile de construcție ar urma să aibă răspunderea materială pentru defectele descoperite în cursul perioadei de garanție. În felul acesta, s-ar găsi o soluție, aplicabilă și în alte domenii, pentru problema atât de controversată a „viciilor ascunse”, adică a defectelor care apar abia după darea în folosință.

Găsiindu-se criteriile cele mai potrivite pentru aprecierea calității produselor din diferitele ramuri ale economiei și metodele cele mai bune de a se introduce îmbunătățirea calității, ar rămîne de rezolvat chestiunea: cum să fie cointeresate nu numai întreprinderile ci și colectivele care lucrează în ele și chiar fiecare membru al acestor colective în ridicarea nivelului calitativ al producției. Unii cititori au mers atît de departe încît au propus să se stabilească o dependență directă între salariul de bază individual și calitatea producției. Alți participanți au fost de părere că cea mai eficientă modalitate este cointeresarea colectivă, care încurajează controlul obștesc și determină crearea unui curent de opinie în întreprinderi în favoarea muncii de calitate.

Deși au insistat mult asupra stimulării materiale a luptei pentru calitate, participanții la discuție n-au scăpat totuși deloc din vedere nici marea însemnătate a stimulentei morale.

O discuție de un înalt nivel calitativ — iată importanța contribuției pe care au adus-o cititorii săptămînalului „Ekonomiceskaia gazeta” la rezolvarea problemelor atît de complexe legate de îmbunătățirea continuă a calității produselor puse la îndemîna omului sovietic.

Alexandru Lambru

Cine se gîndea, acum o jumătate de secol, să măsoare nerăbdător timpul în Siberia? Pentru localnici, locuitorii satelor și orașelor siberiene, timpul curgea întotdeauna la fel, marcat doar de succesiunea anotimpurilor. Iar pentru cei veniți de pe alte meleaguri, deportații politici care se ridicaseră împotriva țarului, orele durau cît zilele, zilele cît anii.

Puterea sovietică a dat, însă, alte valori timpului siberian.

O LUME ÎȘI SCHIMBĂ ÎNFĂȚIȘAREA

Orele Siberiei 1962

Știți ce înseamnă acum o oră, o singură oră, pentru Siberia? 600 de tone de oțel, 500 de tone de laminate, 700 de tone de mine-reu de fier, 14.000 de tone de cărbune, 5 milioane de kilowați-ore de energie electrică, 24.000 de metri pătrați de țesături de bumbac, peste 2 milioane de perechi de pantofi, 132 de aparate de radio, 15 noi apartamente moderne utilizate. Este numai o parte din ceea ce produce Siberia în șazece de minute. În același scurt răstimp ea trimite în restul Uniunii Sovietice și peste hotare 6.000 de metri cubi de cherestea și transportă pe căile ei ferate 27 de tone de mărfuri.

Căci Siberia a devenit astăzi „țara viitorului”, cum a numit-o

foraj atinsese 2164 m. Țițeiul e de o calitate excelentă, ușor, conține puțin sulf și parafină. Acum, Markovo — una din cele mai vechi așezări siberiene, unde a poposit o noapte și Cernișevski în drum spre locul de deportare — se dezvoltă rapid.

Toată Siberia atrage de altfel astăzi ca un magnet mase de oameni sovietici, în special tineri, pe care îi incită frumusețea și bogăția acestor meleaguri. Mulți dintre ei vin să lucreze la construcțiile celor mai mari hidrocentrale din lume, care vor transforma în zeci de milioane de kilowați-ore forța uriașă a fluviilor siberiene. Pe Obi funcționează hidrocentrala de la Novosibirsk, cu o putere de 400

Krasnoiarsk se ridică o puternică industrie chimică; în ultimii 4 ani s-au construit aici patru mari uzine. În același oraș, noul combinat de celuloză dă lunar 6 mii de tone de hirtie iar uzina de anvelope aprovizionează toată Siberia și Kazahstanul. Peste puțin timp va intra în funcțiune la Krasnoiarsk una din cele mai mari uzine de aluminiu din U.R.S.S. Un alt centru industrial în plină înflorire este Novokuznețkul, care s-a transformat într-un oraș al fontei și oțelului. Iar recent a sosit din Altaisk o veste: uzina de aici a produs cel de-al 200.000-lea tractor! Tractoarele sînt de altfel la mare cinste în Siberia. Lucru lesne de înțeles căi nesfîrșita taiga e o sursă practic inepuizabilă de cherestea. Iar cherestea, buștenii pădurilor trebuie transportați repede deoarece sînt așteptați nu numai în toată Uniunea Sovietică, ci și în multe alte țări. Dar cită nevoie au de tractoare întinsele pămînturi siberiene, ogoarele fără de hotar!

Siberia devine, însă, pe zi ce trece nu numai un ținut cu o puternică industrie și o agricultură înaintată, ci și un focar de știință și cultură, proporția de intelectuali fiind în continuă creștere. Istoria Filialei din Siberia a Academiei de Științe a U.R.S.S. e de scurtă durată: ea a luat ființă imediat după Congresul al XX-lea al P.C.U.S., cînd un grup de oameni de știință, în frunte cu academicianul Lavrentiev, s-a strămutat la Novosibirsk spre a pune în valoare regiuni pînă atunci pustii. Acum, orașul are peste 50 de institute de cercetări, o universitate și alte 12 institute de învățămînt superior. Pentru cercetători și pentru cei ce învață încă se construiește în orașul de pe Obi cea mai mare bibliotecă tehnico-științifică din lume, care va avea peste 10 milioane de volume.

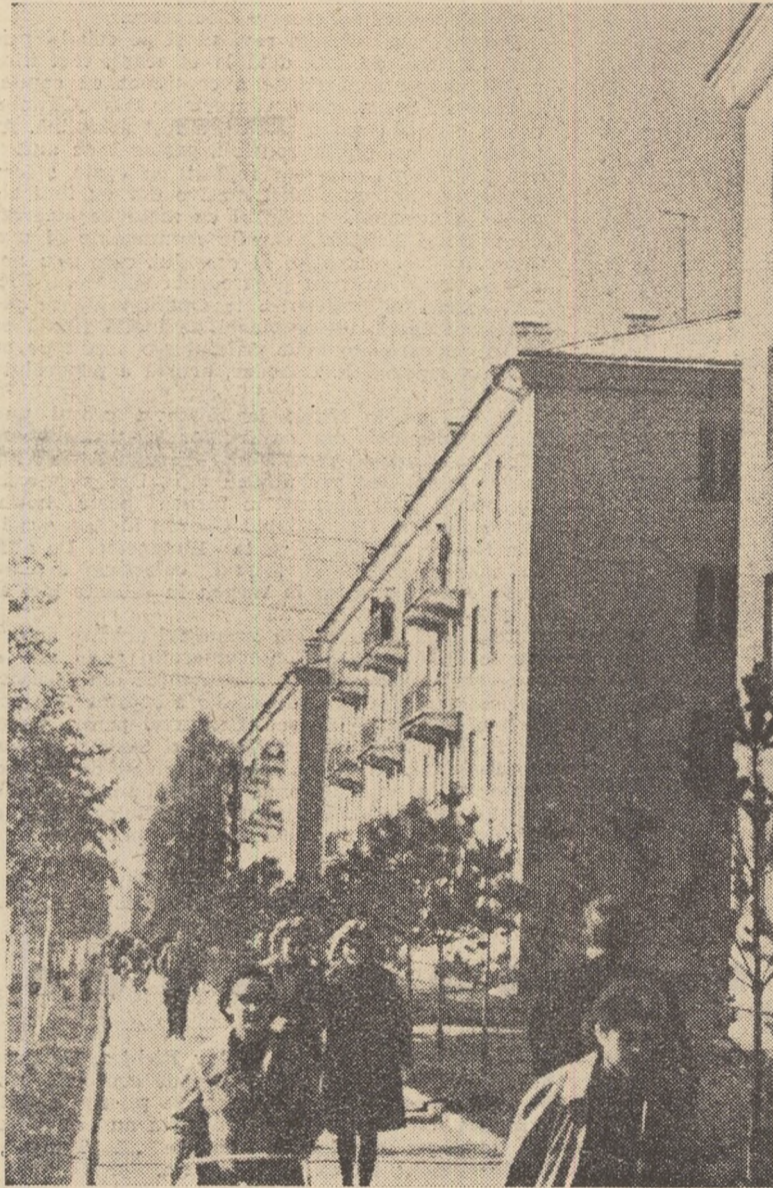
Vestit în toată țara este și Institutul de cercetări agricole din Altai, condus de Eroul Muncii Socialiste, doctor în științe agricole G. A. Nalivaiko. Acest institut — supranumit „institut fără ziduri” — a pus la punct numeroase metode de lucru, a creat soiuri noi de plante cerealiere foarte rezistente la frig și care dau peste 2.000 kg boabe la hectar. În zootehnie, colectivul de aici a preconizat un nou sistem de creștere a oilor — fără pășuni (pe care le consideră un anacronism), ci după metode științifice, prin hrănirea lor cu porumb-siloz. Unul din avantajele pentru o mie de oi e nevoie de 300—350 de hectare de pășune; porumbul cu care pot fi hrănite se cultivă doar pe 35 de hectare.

Caracteristică pentru activitatea științifică din Siberia este strînsa legătură cu viața, cu producția. Nu întîmplător, acum doi ani la uzina de anvelope din Omsk a luat ființă primul institut de cercetări științifice organizat pe baze obștești. Cercetările sînt întreprinse de 300 de muncitori și 200 de ingineri și se desfășoară chiar în cadrul procesului de producție. Într-un an de zile muncitorii-cercetători au adus uzinei o economie de peste 1,2 milioane ruble. Asemenea institute există astăzi și în Moscova, Leningrad, Voronej, Harkov, Iaroslavl și în alte orașe sovietice unde au fost create după exemplul siberienilor.

...Orele Siberiei. Orele unei lumi noi, care se succed într-un ritm rapid, contemporan, fiecare din ele însemnînd noi cantități de oțel și petrol, de tractoare și lemnie, de produse chimice și de energie electrică pentru patria sovietică.

Sînt orele Siberiei din era construcției comuniste.

Dan Lăzărescu

In Orașul științei de lângă Novosibirsk

marele explorator norvegian și prieten al poporului sovietic, F. Nansen, care a vizitat-o în 1913 și a descris-o într-o frumoasă carte. Ținutul ce se întinde de la munții Ural și pînă la Oceanul Pacific și-a schimbat nu numai coordonatele timpului, ci și înfățișarea.

Bogățiile Siberiei ies acum la suprafață în toată amploarea lor. Nu degeaba se spune că cel mai popular personaj în Siberia este geologul. Într-adevăr, geologii sînt aceia care descoperă aici zăcăminte de gaze naturale, de fier, de cărbune, de diamante, de metale colorate și — chiar — de țitei. Iată, de pildă, satul Markovo. Încă din primii ani ai puterii sovietice s-a găsit puțin petrol în preajmă-i. Mulți nu credeau totuși că Siberia ar putea ascunde în adîncurile ei mari rezerve de petrol. Recent, însă, cînd au fost reluate forările de lângă Markovo, șuvoiul de țitei a țîșnit atît de puternic încît abia a putut fi stăvilit. Prăjina de

mii de kilowați iar pe Angara hidrocentrala Irkutsk, de 660.000 de kilowați. Tot Angara va pune în mișcare și turbinele centralei de la Bratsk, cu o putere de 4,5 milioane kilowați. Pe Enisei se construiește hidrocentrala de la Krasnoiarsk, care va da 5 milioane de kilowați și s-au început lucrările hidrocentralei Saiank, cu o putere și mai mare, au pornit construcțiile de pe Katuni, Tomi, Abakan și alte cursuri de apă. Calcule recente arată că numai Obi și Enisei pot pune în mișcare hidrocentrale cu o putere instalată de 27 de milioane de kilowați.

Generatoarele pentru aceste centrale sînt și ele produse în noua Siberie; construite la Novosibirsk, unde se află marea uzină „Tiajstankohidropress”. Tot aici a fost pusă de curînd în funcțiune și o mare uzină producătoare de piese pentru locomotive electrice.

Întreaga Siberie devine pe zi ce trece tot mai industrială. La

Între familiar și inedit...

Împreună cu Ion Voicu am fost soliștii orchestrei Radioteleviziunii noastre în primul ei turneu în Uniunea Sovietică. Personal mă aflam pentru a patra oară în U.R.S.S. și itinerarul concertistic — Leningrad, Riga, Kiev, Moscova — mi-era familiar. Mai cunoscusem și în alte rânduri publicul și intensă viață muzicală a acestor orașe.

Primul popas al turneului a fost la Leningrad, leagănul tradițiilor revoluționare și renumit centru de exigență muzicală. Colectivul nostru a dat patru concerte în splendida Sală a Coloanelor, o sală cu o acustică excepțională. Trebuie să mărturisesc că am fost foarte plăcut impresionat de marea afuență de public, biletele epuizându-se uimitor de repede și încă într-un moment când în oraș se afla compozitorul Igor Stravinski, care a dirijat trei concerte ale orchestrei Filarmonicii leningrădene. Exigentul dar și entuziastul public leningrădean a primit cu căldură concertele noastre. A plăcut mult Simfonia a II-a de George Enescu, pe care publicul sovietic o asculta pentru prima oară. Am recunoscut în sală o seamă de personalități ale vieții muzicale leningrădene ca prof. Serebrenkov, dirijorul Arvius Iansons ș.a.

Scurtul răstimp al șederii noastre la Leningrad, repetițiile zilnice, concertele nu ne-au dat prea mult răgaz pentru vizitarea orașului. Puținele ore libere le-am consacrat „Ermitajului”, neprețuitelor lui comori de frumusețe. Am vizitat palatul Smolnii, de unde Lenin a condus insurecția în octombrie 1917, vestitul Petrodvoret, m-am oprit în fața impunătorului „Călăreț de aramă”. Și, bineînțeles, contopit în forfota orașului, am colindat pe cheiuri, am admirat siluetele zvelte ale podurilor cu arhitectura lor atât de felurită, învăluite în aburul tremurând al cețurilor.

De la Leningrad la Riga schimbarea peisajului natural este aproape imperceptibilă. Dar ca oraș, Riga amintește de Praga, prin stilul arhitectonic medieval, caracteristic amindurora. Pentru a nu știrbi frumusețea proprie vechiului oraș, constructorii au amplasat noile cartiere cu blocuri într-un loc aparte, încît în capitala letonă poți vizita de fapt două orașe total diferite, străbătute de apele Daugavei.

Cele trei concerte ale orchestrei noastre s-au desfășurat în orașul vechi. Cel dintîi, la care am fost solist, a avut loc în sala Filarmonicii, un palat în stil gotic construit în secolul XV pentru adunările breslelor. Bătrîna sală are o acustică bună, ca de altfel și Opera letonă, unde am dat concertul următor. Am fost impresionat deopotrivă de exigența și de gustul sigur al publicului ca și de popularitatea de care se bucură muzica în masele cele mai largi. Lucru constatat în sălile unde am concertat și confirmat cu prilejul diferitelor discuții purtate.

N-aș putea să vorbesc despre trecerea noastră prin capitala letonă fără să amintesc despre grija deosebită pe care ne-a arătat-o ministrul Culturii al R.S.S. Letone, tovarășul V. I. Kaupuzs, care ne-a tratat tot timpul ca pe niște oaspeți personali, întîmpinîndu-ne la gară și făcînd totul ca să ne simțim cît mai bine. Deși era foarte ocupat, a găsit totuși vreme să ne însoțească în vizita prin oraș,

ca să ne arate cele mai interesante monumente istorice și locurile cele mai pitorești din împrejurimi. Și Riga are într-adevăr o așezare extrem de pitorească pe malul Mării Baltice. Ne-a plăcut frumosul teatru de vară acoperit, amenajat pe țarm și avînd o acustică perfectă.

Personal, am plecat cu multe amintiri plăcute din acest oraș nordic. Printre ele și un dar făcut la sfîrșitul concertului de o bătrînică, o entuziastă iubitoare de muzică. Pe lângă un album cu vederi din Riga, bătrînică a ținut să-mi dăruiască și o placă din discoteca proprie, cu o imprimare din concertul pentru pian de Scriabin în interpretarea lui Sviatoslav Richter.

Tot la Riga am întîlnit și vechi cunoștințe... ucrainene: dirijorul Rahlin și membrii orchestrei Filarmonicii din Kiev, pe care-i cunoscusem cu opt ani în urmă, cu ocazia unui turneu întreprins împreună cu maestrul George Georgescu.

Peste cîteva zile, am revăzut și pe ceilalți prieteni kievleni, de astă dată la ei acasă, căci itinerariul nostru concertistic a continuat cu capitala Ucrainei. La amîndouă concertele, sala „Oktiabr”, o sală cu două mii de locuri, a fost arhiplină. Am regăsit același public sensibil, pasionat de muzică, entuziasat. După cum am regăsit cu egală plăcere și Kreșciatikul cu clădiri masive dar cu linii elegante și armonioase, Niprul cu malurile încărcate de ruginiul toamnei, vechile monumente și mulțimea tinerilor locuitori ai orașului, care dau notă atât de veselă străzilor și parcurilor bătrînului Kiev.

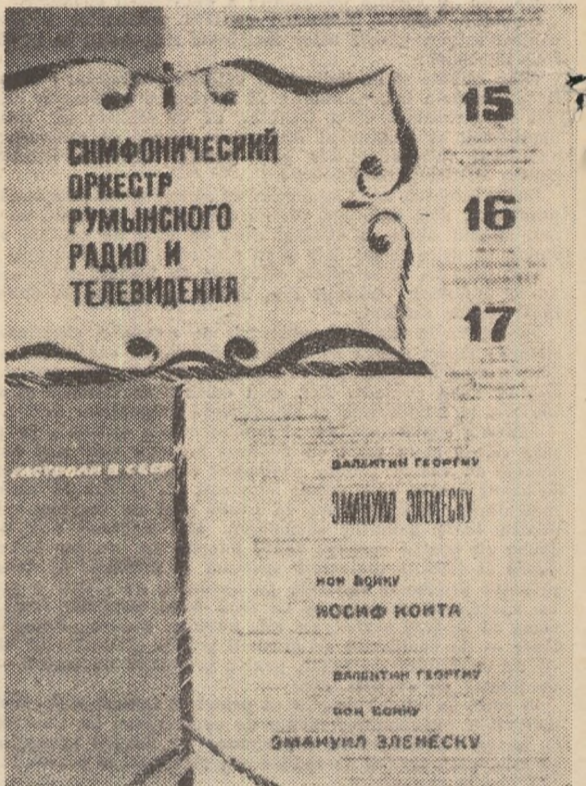
O seară am petrecut-o la Operă unde se juca „Kneazul Igor”, un spectacol de înaltă ținută artistică în care am avut prilejul s-o ascult pe cunoscuta soprană E. Ceavdar, artistă a poporului a U.R.S.S.

Și iată-ne, în sfîrșit, la Moscova, orașul unde fiecare din noi era nerăbdător să-și întîlnească vechi prieteni, să revadă marii artiști sovietici pe care-i iubim și-i prețuim cu toții. Din păcate, cei mai mulți erau plecați în turnee peste hotare. Richter era în Italia, David Oistrach în America iar Lev Oborin tocmai pleca la Budapesta. De altfel nu numai soliști ci întregi colective artistice moscovite sînt acum în turneu în diferite țări ale lumii.

Cele două concerte ale orchestrei noastre au avut loc în Sala mare a Conservatorului și în sala de concerte „Ceaikovski” a Filarmonicii din Moscova. Concertul dirijat de Iosif Conta a cuprins Simfonia a II-a de George Enescu, Concertul pentru vioară de Prokofiev (solist Ion Voicu) și Serbări romane de Respighi. Al doilea concert, dirijat de Emanoil Elenescu, a avut în program Simfonia a V-a de Șostakovici, poemul simfonic Till Eulenspiegel de Richard Strauss și concertul meu pentru pian și orchestră.

Ambele concerte au întrunit o frumoasă apreciere. Discuțiile purtate cu muzicieni sovietici, prin-

tre care dirijorul Konstantin Ivanov, compozitorii Hrennikov și Mirzoian, criticul Martinov, Lev Oborin și cronicile apărute în presă au relevat omogenitatea corzilor, forma bună în care se află orchestra Radioteleviziunii noastre, alcătuită în majoritate din tineri interpreți entuziaști. De asemenea au fost apreciați foarte mult dirijorii Elenescu și Iosif Conta pentru seriozitatea lor și pentru respectul față de spiritul lucrărilor interpretate. Aș dori să relev aici atenția cu care s-au ocupat dirijorii noștri de soliști, colaborarea noastră fructuoasă.

Unul dintre afișele turneului

La Moscova, ca și în toate orașele vizitate, am fost întîmpinați cu aceeași dragoste și prietenie, cu aceeași caldă ospitalitate caracteristică oamenilor sovietici. Ele s-au făcut simțite deopotrivă la concerte și la întîlnirile cu prieteni vechi și noi, ca și cu ocazia recepției oferite în cinstea colectivului nostru de E. A. Furțeva, ministrul Culturii al U.R.S.S.

Pentru mine acest turneu a însemnat o primă etapă a unei mai lungi călătorii în Uniunea Sovietică, pe care o voi continua la 1 decembrie cu un turneu concertistic în orașele Baku, Erevan și Tbilisi unde voi da recitaluri cu lucrări de Beethoven, Liszt, Paul Constantinescu ș.a.

Valentin Gheorghiu
Artist emerit

● ● ● bloc - notes ● ● ●

■ Nu se împlinise nici o săptămînă de cînd Sala mare a Conservatorului „Ceaikovski” găzduise Orchestra simfonică a Radioteleviziunii romine și în seara zilei de 31 octombrie, în aceeași sală moscovită un public numeros asculta din nou muzică rominească.

De data aceasta concerta, însă, Orchestra mare simfonică a Radiodifuziunii și Televiziunii sovietice. Concertul fusese organizat cu participarea nemijlocită a compozitorului Ovidiu Varga, care dăduse un prețios ajutor la pregătirea lucrărilor interpretate pentru prima dată de un colectiv sovietic. Participarea sa este astfel o nouă formă de colaborare prietenească între uniunile de compozitori din cele două țări.

Cunoscutul compozitor armean Mirzoian, secretar al Uniunii compozitorilor din U.R.S.S., a numit acest concert „concertul marii prietenii”. Și la aceeași concluzie au ajuns desigur și milioane de telespectatori sovietici care în seara aceea au putut asculta Simfonia I în Mi bemol major de Enescu, preludiul festiv de Alfred Mendelssohn sau a doua Rapsodie romină a lui Enescu.

Dar dirijorul? Cu dirijorul acestui concert s-a petrecut un lucru cu totul neprevăzut.

Afișele și programele, tipărite cu multă grijă, anunțau cu litere de oșchioapă că concertul de muzică rominească contemporană va fi dirijat de

profesorul Nikolai Anosov, artist emerit al R.S.F.S.R. Dar în timpul penultimei repetiții Nikolai Anosov a trebuit să-și întrerupă munca din cauza unei crize cardiace. Se părea că soarta concertului era pecetluită: că va fi amînat. Dar nu, nu s-a întîmplat de fel așa. În seara aceleiași zile, din Iaroslavl a luat trenul spre Moscova dirijorul Iuri Aronovici, invitat să conducă ultima repetiție și a doua zi să dirijeze concertul. Imaginați-vă cum a călătorit în noaptea aceea Iuri Aronovici, cît trebuie să se fi frămîntat gîndindu-se la misiunea grea ce-i fusese încredințată! Cert este, însă, că la ora 9 dimineața a început repetiția cu Orchestra mare simfonică a Radiodifuziunii și Televiziunii sovietice iar seara a dirijat concertul cu același entuziasm, cu aceeași energie care-l caracterizează de obicei.

Acum, Iuri Aronovici repetă cu Orchestra mare simfonică a Radiodifuziunii și Televiziunii sovietice Concertul pentru coarde în Do major de Ion Dumitrescu și intenționează să introducă în repertoriu Suita a III-a a lui Enescu, Passacaglia de Ovidiu Varga și alte lucrări ale compozitorilor romini.

M. M.

Moscova, noiembrie.

■ Acordurile concertului nr. 2 pentru pian și orchestră de Brahms au răsunat zilele acestea la Roma sub vraja miinilor inspirate ale lui Sviato-

slav Richter. Cu această lucrare și-a început concertele în capitala Italiei marele pianist sovietic, despre a cărui artă au scris cronici entuziaste ziarurile „Il Tempo”, „Il Messaggero” ș.a.

■ „Unul dintre cei mai mari pianiști ai tinerei generații” — așa a apreciat recent „New York Times” arta

Vladimir Așkenazi

tinărului pianist sovietic Vladimir Așkenazi, după primul lui concert în S.U.A.

■ Trupa de balet a Teatrului muzical „Kirov” din Leningrad s-a înapoiat în patrie după un turneu de două luni în R. P. Polonă și R. D. Germană. Repertoriul turneului a cuprins spectacole cu „Frumoasa adormită”, „Legenda dragostei”, „Chopiniana”, fragmente din baletele „Spărgătorul de nuci”, „Baiadera”, „Taras Bulba” ș.a.

■ Primul concurs internațional Van Cliburn desfășurat la Fort Worth (S.U.A.) a întrunit concurenți din multe țări. Juriul concursului a decernat zece premii, Premiile II și III au fost cucerite de tinerii pianiști sovietici Nikolai Petrov și Mihail Voskresenski.

■ Un eveniment de seamă al stagiunii muzicale din capitala Norvegiei este socotit turneul sopranei Bella Rudenko. Cîntăreața a apărut mai întîi ca solistă a orchestrei Societății filarmonice norvegiene cu care a dat două concerte. După care a produs o adevărată senzație în rolul Gildei din „Rigoletto”.

■ Orchestra Filarmonicii din Leningrad, dirijată de Evgheni Mravinski, și-a inaugurat concertele la Washington cu Simfonia a V-a de Ceaikovski. La cererea insistentă a publicului, care l-a rechemat de șase ori pe dirijor, orchestra a fost solicitată să biseze întreaga simfonie.

Batumi. Noua gară maritimă

Atomul în vie

C — Veți vedea multe lucruri interesante — mi-a spus în încheierea invitației ei Tamara Stepanovna, specialistă în plante citrice

R Și iată-mă în grădina botanică a orașului Tbilisi, loc de refugiu al locuitorilor capitalei gruzine în zilele toride ale verii, un colț de natură sălbatică în care un pui de riu de munte face salturi mortale pe stînci. La capătul Aleii Comsomoliștilor e o clădire modestă, albă. Aici se află secția de anatomie și fiziologia plantelor a Institutului de botanică, unde lucrează Tamara Stepanovna Șulakadze. În ajun, Tamara Stepanovna îmi prezentase, ca o paranteză într-o discuție obiectul cercetărilor sale. Foarte pe scurt. La Institut îmi arată sera, laboratoarele. Despre citrice, iarăși tangențial, fără să amintească de munca minuțioasă, căreia i-a dăruit întreaga ei viață, an de an, zi de zi, clipă de clipă din anii tinereții. Acum Tamara Stepanovna are părul alb... Lucrările ei sînt consultate de cultivatorii de citrice din Uniunea Sovietică și de peste hotare. Dar aceste amănunte le-am aflat după vizita la Institut.

O — Mă pasionează, spunea gazda, plantele acvatice unicelulare. Cum să spun, ca amatoare... Mă recreez, experimentînd cultivarea lor... Și îmi arată un borcan, conținînd o masă vegetală verde. Se dezvoltă uimitor de repede. Perspectiva unor zboruri cosmice de lungă durată cere din partea oamenilor de știință rezolvarea multor probleme, printre care eliminarea bioxidului de carbon din nava cosmică și asigurarea hranei echipajului. Plantele maritime unicelulare au un mare viitor în rezolvarea celor două ecuații cosmice. Oamenii de știință abordează din ce în ce mai frecvent această chestiune.

N Discutam despre zborurile cosmice ale lui Nikolaev și Popovici. La Tbilisi domnea o atmosferă sărbătorească. Discutam despre frumusețea orașului, despre litoralul caucazian a cărui climă subtropicală e favorabilă culturilor de ceai, de lămîi și portocali

— Cu plantele citrice se ocupă, cum s-ar zice, sectorul nostru, continuă Tamara Stepanovna. Foarte interesante sînt și celelalte sectoare ale Institutului nostru. Dar să vi-i prezint pe Șota Ceanișvili și pe Boris Kavteladze, care studiază fenomene din fiziologia plantelor cu ajutorul izotopilor radioactivi.

— Cu alte cuvinte, cu sectorul unde energia atomică e pusă în slujba civilizației, a omului.

— Exact! Cercetări puse în slujba marii agriculturi.

După ce Tamara Stepanovna mi-a prezentat pe cei doi colegi ai săi, vizitez laboratorul izotopilor. Mă însoțește Boris Kavteladze, un gruzin voinic, purtînd tradiționala mustață. E tînăr, ca și metodele din laboratorul colectivului său.

— Asta-i via noastră — îmi arată Boris Kavteladze cîmpul experiențelor. E o vie în miniatură. Vrejurile tinere, viguroase, se agață — nu, nu de araci — ci de fire de nailon. Solul e bogat. Solul în cazul de față fiind soluțiile nutritive, plus izotopii radioactivi.

Zi de zi Șota Ceanișvili și Boris Kavteladze urmăresc, cu o răbdare specifică omului de știință, evoluția plantelor. Timp îndelungat rezultatele nu aduc nimic nou. Și deodată... Semnul e poate mic, dar cit e de mare bucuria pe care o aduce, satisfacția descoperirii, chiar dacă aceasta nu e decît o infimă treaptă spre descoperirea finală.

Așa au trecut trei ani de cînd au început cercetările asupra viței de vie. Va mai trece un timp și colhozurile și sovhozurile vor primi o cheie prețioasă care va deschide porțile celor mai bogate recolte de struguri. Pînă acum intuiția, bazată pe practică și tradiție, a fost sfîtuitorul viticultorului în perioada tăierii viței. Dar dacă tocmai iăstarul înlăturat avea să-i dea toamna cea mai bogată recoltă iar cel păstrat va fi fost mai puțin productiv? La această întrebare viticultorul nu poate răspunde. Curînd va coborî, însă, în vie atomul pașnic, arătîndu-i cu certitudine ce trebuie să înlăture și ce trebuie să păstreze. Iată la ce cheie prețioasă lucrează cu dăruire, neobosiți, cei doi oameni de știință gruzini.

— Aplicăm carbonul radioactiv în studierea creării și circulației substanțelor organice în vrejurile viței de vie, rezumă modest Boris Kavteladze obiectul cercetării colectivului.

— Institutul nostru a rezolvat și alte sarcini mari, îmi explică Tamara Stepanovna. Viile erau contaminate de o boală: îngălbenirea frunzelor. Cincisprezece ani a lucrat colectivul nostru la găsirea mijloacelor radicale de luptă împotriva clorozei. Și ele au fost găsite și transmise colhozurilor și sovhozurilor viticole. Fiindcă veni vorba: în problema clorozei colaborăm cu Institutul de cercetări agricole din București — I.C.A.R., cu care facem un larg schimb de informații: noi trimitem materiale privind tratarea clorozei viilor, I.C.A.R.-ul — materiale privind tratarea aceleiași boli la livezi. Schimburile de referate sînt frecvente, am dori să intensificăm această colaborare prin schimburi de experiență personale.

La despărțire Tamara Stepanovna mi-a dat o broșură.

— Am citit undeva că în România, în regiunea Banat, se cultivă citrice după metoda tranșelor... Am scris o lucrare ce le-ar putea fi de folos... Dacă aveți ocazia, ori prin poștă, trimiteți-le-o!

Am promis că-i voi îndeplini această dorință,

Victor Frunză

SCENE DIN VIAȚA SOVIETICĂ

Surorile Ahunov și „Arta succesului în viață”

Nu există colțisor în imensitatea teritoriului sovietic în care să nu se fi auzit de Tursunoi Ahunova. Tînăra colhoznică uzbekă Tursunoi Ahunova este de citva timp cea mai celebră culegătoare de bumbac din Uniunea Sovietică. Drumul destul de scurt parcurs de această simplă colhoznică de la anonimul la celebritate este cit se poate de tipic pentru ceea ce sociologii din Occident ar numi „arta succesului în viață”.

Dar oamenilor sovietici, miilor de Eroi ai Muncii Socialiste cu care se mîndrește patria sovietică le sînt străine meschinele ambiții individualiste, deșartele porniri de parvenire. Ridicarea Ahunovei pe treapta cea mai de sus a notorietății, drumul aproape asemănător pe care-l parcurge acum și sora ei mai mică Inobat, sînt însă pilduitoare pentru ceea ce înțeleg oamenii sovietici prin „a reuși în viață”.

Cînd Tursunoi Ahunova a început să muncească la cîmp, în colhozul „Kirov” din raionul Cinaz (regiunea Tașkent), cea mai bună culegătoare de bumbac din Uzbekistan — și chiar din întreaga Asia Centrală — era colhoznică Saodat Gulahmetova din raionul Buka. Gulahmetova strîngea la sfîrșitul campaniei de recoltare douăzeci și cinci-treizeci de tone de bumbac. Era foarte mult în condițiile culesului manual, dar mult prea puțin față de obiectivele pe care le impunea dezvoltarea continuă a economiei.

În noiembrie 1954, N. S. Hrușciov desfășura în fața cultivatorilor de bumbac întruniți la Tașkent tabloul luminos al perspectivelor mecanizării muncilor agricole și îndeosebi a culesului „aurului alb” din Asia Centrală, Transcaucazia și Kazahstan. Cuvintele lui Nikita Sergheevici mergeau la inimă tinerelor uzbece dar nici una nu se gîndea încă că o culegătoare de bumbac s-ar putea urca la volanul unei combine pentru a recolta de zece ori cit reușea să adune cu mîinile ei îndeminabile vestita Gulahmetova.

Una singură a îndrăznit s-o facă: Tursunoi Ahunova. Nemulțumită de cele opt-zece tone pe care reușea să le dea și dînsa în fiecare toamnă, dar și de recordul Gulahmetovei, Ahunova a înțeles că locul ei este numai la volanul combinei, că numai cu ajutorul mașinilor se vor putea înlăture sarcinile ridicării considerabile a producției de bumbac. Și Tursunoi Ahunova s-a înscris imediat la cursurile de mecanizatori, pe care le-a absolvit cu succes.

Toamna următoare s-au întîlnit din nou la Tașkent reprezentanții cultivatorilor de bumbac din R.S.S. Uzbekă. Erau de față și

Saodat Gulahmetova și Tursunoi Ahunova. Cea dintîi a raportat despre succesele ei; treizeci de tone de bumbac brut. Asistența a aplaudat-o ca de obicei, cu multă căldură. După Saodat s-a urcat la tribună Tursunoi. Ea a anunțat, fără ostentație, că, recoltînd cu combina — pentru prima oară se auzea de așa ceva — a strîns o cantitate înzecită: trei sute de tone. Aplauzele nu mai conțineau, sala întreagă o ovaționa îndelung pe mecanizatoarea glorioasă care deschisese drumul cel nou al culesului bumbacului.

Exemplul Ahunovei a fost curînd urmat de un mare număr de culegătoare de bumbac, dintre care n-a lipsit, bine înțeles, nici Saodat Gulahmetova.

Și cînd N. S. Hrușciov a vizitat toamna aceasta Uzbekistanul a întîlnit-o și pe Tursunoi Ahunova care i-a putut raporta cu mîndrie că acum, de cînd lucrează la volanul combinei „4 HV”, culege în șase ore, zece tone de bumbac, adică norma zilnică a 125 de culegătoare.

— Anul acesta, a adăugat Ahunova, sperăm să strîngem cite cincizeci de chintale de bumbac brut la hectar, de pe o suprafață de o sută de hectare.

Uzbekistanului i se mai spune Țara bumbacului. Dacă și pînă acum acestei republici i se potrivea supranumele cu atît mai mult i se va potrive în anii care vin, cînd producția sa de bumbac se va ridica, pînă în 1965, la 4 milioane de tone. Bumbacul este o mare avuție a Țării Sovietelor iar pentru uzbeci el reprezintă principala lor contribuție la făurirea bazei tehnice-materiale a comunismului. Pentru a face să crească mereu această avuție și, implicit, a mării contribuția la așezarea temelior comunismului, uzbecii au îmbrățișat cu entuziasm sarcinile puse de P.C.U.S. în legătură cu valorificarea Stepei Flămînde și a altor ținuturi impropii pînă acum cultivării bumbacului. Vasta operă de irigare a trei asemenea ținuturi: Stepa Flămîndă, Fergana centrală și stepa Karșinsk va permite extinderea simțitoare a culturilor și recoltarea unui plus de 1.000.000 de tone de bumbac anual.

În aceste condiții, mii de comsomoliști, voluntari entuziaști ai desțelenirii pămînturilor virgine au luat drumul Stepei Flămînde, unde au pus bazele unor gospodării moderne pentru cultivarea bumbacului.

Printre cei porniți anul trecut spre Stepa Flămîndă se afla și o comsomolită din satul Kirov, raionul Cinaz. Acolo, în satul vestitei Tursunoi Ahunova tînăra comsomolită trăia admirabil și totul în jurul ei era înfloritor. Munca nu era grea iar bunăstarea tuturor colhoznicilor îi arăta

că tot ce și-ar fi dorit era la îndemîna ei să obțină. Dar copila din Kirov auzise de Stepa Flămîndă și de marea operă ce trebuia înlăturată acolo cu mîini tinerești.

Și fără a sta mult pe gînduri fata plecă în Stepa Flămîndă, prezentîndu-se într-o bună zi a anului trecut directorului sovhozului nr. 6, situat la citeva sute de kilometri de satul natal.

— Cum te cheamă? o întrebă directorul.

— Inobat Ahunova, răspuse comsomolista.

— Cum ai spus, Ahunova?

— Da, Ahunova!

— Imposibil, doar n-oi fi soră cu Tursunoi...

— Ba, da! Sînt sora ei mai mică.

Cînd directorul sovhozului s-a convins că într-adevăr așa stau lucrurile, nici n-a vrut să audă de stăruințele ei de a i se da de lucru. Cu mare greutate, după citeva săptămîni, directorul socoti că cea mai puțin jignitoare muncă pe care ar fi putut-o face sora unei celebrități ca Tursunoi era o funcție administrativă. Amărită și indispusă, Inobat a fost nevoită să-și petreacă astfel toată iarna făcînd pe încasatoarea de chirii sau îndeplinind alte munci de birou. Între timp, în sovhoz soseau noi voluntari entuziaști și numeroase mașini perfecționate.

Primul viț de primăvară, măturîndu-l pe directorul cu apucături învechite, curăță însă terenul și pentru Inobat.

— Te vei înscrie la cursurile de brigadieri — i-a spus noul director, Sattar Usmanovici Usmanov. Așa a început și pentru Inobat Ahunova viața cea nouă.

Toamna aceasta, N. S. Hrușciov a vizitat cîmpurile cultivate din Stepa Flămîndă. Aproape 9.000 de hectare smulse pustiului. Anul trecut, sovhozul dăduse 5.600 tone de bumbac. Anul acesta recolta e mult mai mare.

Cînd Nikita Sergheevici a făcut cunoștință cu Inobat Ahunova, membră a unei brigăzi complexe de inovatori din acest sovhoz, el i-a exprimat în puține dar elocvente cuvinte satisfacția pentru tot ce constatase: „Îți mulțumesc mult, fata mea!”.

Inobat Ahunova e mîndră, că toți oamenii sovietici, de gloria surorii ei Tursunoi. Ea vrea, însă, să-și făurească cu propriile ei mîini, — așa cum o fac toți constructorii comunismului — un destin propriu, nedespărțit de marelui destin al întregii obști. Pornind din același anonim ca și sora ei mai mare, Inobat are toate șansele să ajungă la celebritatea lui Tursunoi. Și ca surorile Ahunova, în Marea Țară a Socialismului se numără surori și frați cu zecile de mii.

M. Mihail

CEȘA LOA NE

Start:
Piața
Komsomolskaia

Zilele trecute, Comsomolul leninist a împlinit 44 de ani. Ce înseamnă acești ani? Mii de fapte nemuritoare, de drumuri grele și luminoase. Multe își au începutul la Moscova, în aceeași piață — glorioasa Piață a Comsomolului. Pietrele ei sînt martori vii ai eroiceii lui istorii.

Iată șase eșaloane — șase drumuri pe care au mers tinerii leniniști și care au început și ele în Piața Komsomolskaia.

Și vor mai porni eșaloane. Căci tinerețea este întotdeauna gata de drum. La cea dintîi chemare a patriei ea va pleca să construiască noi uzine și magistrale, baraje și orașe. Va trezi la viață alte pămînturi. Iar dacă va fi nevoie se va ridica din nou în apărarea patriei iubite. Pe drumurile glorioase ale Comsomolului înaintează triumfal locomotiva istoriei.

Pe „blat” spre front

Ascultă, tovarășe! E glasul anului 1918. O însemnare laconică pe ușile bătute în cuie: „Comitetul raional închis. Toți au plecat pe front”. Și cîntecul primilor comsomoliști — „Locomotiva noastră, zboară înainte, oprirea e în comună”.

Primul eșalon al Comsomolului pleacă pe front, în focul luptei. Are cuvîntul participantul la războiul civil vechiul comsomolist

PAVEL ZUIKOV

Trenul pornește din gară petrecut de urări zgomotoase.

Vagonul de marfă e plin de spărturi și găuri. Vîntul rece răzbate netulburat prin ele. Hainele și paltonașele subțiri nu țin de cald.

Intr-un colț, strîns covrig stă culcat Rivkin, secretar al Comitetului Central al Comsomolului. Poartă niște ghete scilciate cu vîrfurile ridicate, ca sultanii turci: un veston ponosit și o șapcă cu cozorocul rupt. Se răsucește de pe o parte pe alta ca să se mai încălzească oleacă, apoi, gemînd și oftînd, își trage haina peste cap. I-o fi mai cald la cap, dar în schimb îi îngheață spinarea.

— Ce-i, tovarășe, ai înghețat?

— Tremur de mă ia dracu!

— Ce să-i faci, aici nu te poți infierbînta ca la ședințe.

Ne stringem în cerc. Cineva începe să cînte „Sintem fărari”. Ceilalți reiau melodia. Cîntecul, glumele, risul ne mai încălzesc. Ne simțim mai bine. Și așa o ținem pînă dimineața.

Dimineața, cum începe să se lumineze, facem cunoștință.

Flăcăului solid, îmbrăcat într-o manta de culoare cafenie, cum purtau sub regimul țarist polițaii, hotărîm cu toții să-i spunem „Polițaiul”. Proaspătul botezat se infurie dar treptat se obișnuiește cu noul lui nume. Altuia, cu părul arămiu este cu nuanțe roșietice, îi spunem pur și simplu „Roșcovanul”. Băiatul nu se supără, ride cu poftă — are o fire veselă. Noaptea ne-a distrat pe toți cu bancurile și glumele lui. Și așa îi botezăm absolut pe toți. Deodată, de sub niște scînduri, iese o făptură „nebotezată”: un flăcăiandru scund, subțiratic. După el altul, la fel de mic, dar mai plinuț.

— Cum ați nimerit aici?

— Așa... Comitetul raional n-a vrut să ne ia. Dar acum nu ne mai poate întoarce nici dracu!

...Primul avea 15 ani, celălalt cu un an mai mult. Pe cel dintîi îl chema Sașka Kosarev; pe al doilea nu-mi mai amintesc dar de comun acord, din cauza vocii lui subțiri ca de fată, i-am spus Dunka. Pe baza acestui fapt trebuie corectată o inexactitate: pe frontul de la Piter au plecat din Moscova, în cap cu tovarășul Rivkin, nu douăzeci, ci douăzeci și doi de oameni.

„Peste rînd”

Așa s-a făurit victoria. Și ea a venit aducînd pacea. În fața poporului liber, în fața tinereții Țării Sovietice s-a deschis un viitor minunat, plin de soare.

Fericirea de a fi tinăr! Ea însemna acum fericirea de a construi. Baraje uriașe și case luminoase, drumul subpămîntean al metroului și giganții metalurgici.

Și iarăși se pun în mișcare trenurile. Un nou eșalon își ia startul din zgomotoasa piață moscovită. Și un nou cîntec răsună peste întînderi: „De ce ești tristă, frumoaso, cînd vesel cîntă sirena...” Înainte-i Uralul, muntele Magnitnaia, un șantier uriaș. Are cuvîntul unul din fiii gloriosului popor al comsomoliștilor care a construit Combinatul metalurgic de la Magnitka, cunoscutul constructor

IVAN KOMZIN

În jur totul fierbe și se agită. Sînt comsomoliștii moscoviți încărcăți cu cufărașe de lemn, valize, saci de voiaj, traiste, boccele din foaie de cort și baloturi. Toți au bilet pînă la Magnitogorsk.

Ne întrebăm unii pe alții:

— Dar unde-i Magnitogorskul ăsta?

— Cine știe!

— Undeva departe...

Și trenul gonește prin stepă legănîndu-se pe valurile galbene ale ierbiilor. Pe șinele abia montate intrăm în gară. Cei mai nerăbdători au sărit din vagoane și aleargă pe lingă tren.

— Vă duceți să lucrați la groapa de fundație, copii?

Nu toți moscoviții știu ce-i aceea groapă de fundație. Cuvîntul abia intră în viața noastră. Numai cîțiva dintre cei veniți au apucat să vadă și alte șantiere.

Nu trec nici douăzeci și patru de ore că mă și simt „cadru vechi”, mi-am făcut palmele nu-

mai bătători lu
fundație și mi
întîmpin alți b

Tinerii constr
„liber” pe toate
în orice gară f
nitogorsk, că m
bilete se și dă
tineretului.

Opresc un „
de o grămadă
și-i explic:

— Țasta-i furn

„Furnalul” e
rul nr. 2, la car
primit numele:
dată pe locul l

Brigada noastr
și două fete. Lu
termină schimbu
și își oferă reci
sau piulițe, ca s
Apoi se grăbesc
locuri la masa
servește peste ri

Multe ne lips
basculanta anilo
tul, îl spărgeam
la treaba asta în
țiștilor amatori
fiecare dimineață
cumplite — cînd

De atunci au
întreagă epocă.
la Magnitogorsk
aceeași siguranță
tele de fier din
Magnitogorskului
să-și încetinească

Îl întîlnesc cite
somalist, Mișa Za
cunoscuți proiect
fiica unuia dintr
energetician de f
fiecii de cuptoare
strucției de intr
lurgice și chimic
Alexandr Avdeev
unul dintre artiș
Blanter — comp
cîntate azi de in

Și dacă astăzi
drum comsomolis
ne-am duce unde
nici un comitet d
pe umerii vechilo
zece ani...

Spatele

M

Și eșalon
mai în Ur
depărtat, u
oraș de toa
dat numele
mers așa
zi de 2
menilor a
„război”!
mai răsuna
Aliniați în
pornit în
țară uriașă
rezervă

LEV

Am plecat din
trenul, ci în marș
ca un om lovit d
ni se strînge inim

Era octombrie 1
teau turbați în ju
ciste bombardau

Moscova organiz
Strada Krasnose
acolo se făceau i
neau unul după a
citori, studenți... N
tușe, echipament
călduroasă și alim

Gerul se întetea
Dar noi ne bucura
Pe strada Rusakov
tași. Orașul era în

cerea încordată a
deodată un cîntec

„Ascultă-ne, Mos
răm cu prețul vie
noastre pașnice”.

Peste Moscova c
tun. În sala Insti
tară noi depuneam
de popor, de Patri

Plutonul nostru
Ne-am dus la gara
cu bombe, undeva
flăcările lui lumina

Noaptea, pe jos, de
rată am pornit spr

Pe aceste șine al
Komsomolskaia triz
boiul civil, tot pe
tuziaști să construi

Iar acum mergeam
Piața Komsomolska
lui nostru...

Batalioanele noas

la la groapa de
ză misiunea să
niți.

hereu. Li se dă
de ajuns să arate
astă pentru Mag-
baltează casele de
a deschide drum

ă unde, în afară
se vede nimic,

năruși iar cupto-
artizată și eu și-a
l". Dar deocam-
urba.

lești, în care sînt
ejde. Iar cînd se
ring tare miinile
ntiri — suruburi
îndeplinit norma.
olo li se rezervă
mîncarea li se

loaba era uneori
tehnice — auto-
îngheța pămînt-
oamenii mergeau
zicii. Fanfara ar-
cîntece vesele în
gerurile cele mai
beau de alămuri.
e trei decenii, o
comsoliștilor de
cîndva mun-
de luptă al
eu înainte, fără
mfal.

l furnalului com-
liști, dintre cei mai
Lena Djaparidze,
din Baku, este
Reizer, șeful sec-
ministru Com-
industriei meta-
de locomotivă
it scriitor. Iar
Magnitkâi, M.
cîntece sînt
Sovietică.

in nou foi de
cu bucurie și
Păcat numai că
au poate să ia de
măcar așa vreo

ului —

A ajuns nu nu-
n Orientul In-
lit pe Amur un
tea căruia i s-a
ului leninist. A
ea îngrozitoare
casele oa-
cuvînt cumplit:
următor n-au
reșele și risele.
nse, ostașii au
at: „Ridică-te,
ntul maiorul în

omsolskaia nu cu
lăcută — tăcută
tre. Simțeam că

terlești se învîr-
l, avioanele fas-
ala noastră.
comuniste.

Mină de oameni:
batalioane. Ve-
ingineri, mun-
cîte 100 de car-
eaciuli, lenjerie

a să te dărim.
a aliatul nostru.
a într-una os-
ustiu. Și în tă-
zboi a răsunit

om să te apă-
ni auzi cîntecele

e și obuze de
ustrie alimen-
de credință față

nisiune specială.
Peste oraș ploua
în incendiu și
Komsomolskaia.
elor de cale fe-
părare.

Iaroslavl, Piața
omoliști în răz-
eșalonul de en-
e, o viață nouă.
părăm Moscova.
spatele frontu-

rești comuniste

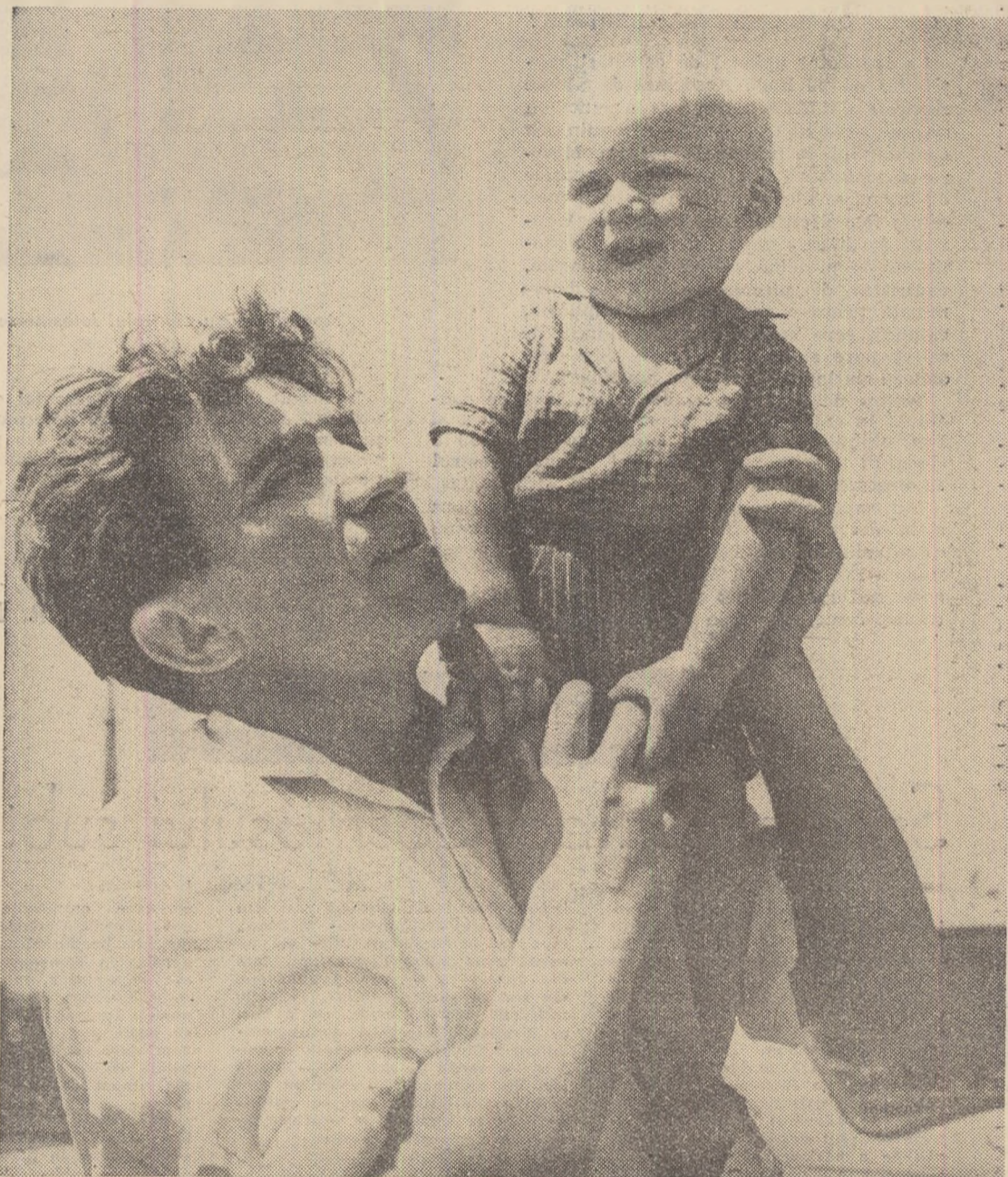
s-au unit cu Divizia a 3-a comunistă din Mos-
cova. Născută în zilele bătăliei pentru Moscova,
ea a străbătut un drum eroic prin toți anii de
foc ai Marelui Război pentru Apărarea Patriei.

Pentru comsoliștii din anii douăzeci școlă
de prietenie și solidaritate tovarășească a fost
războiul civil; pentru comsoliștii din anii
treizeci — șantierele socialismului; pentru noi
— războiul.

Iar acum transmitem ștăfeta celor tineri,
comsoliștilor de azi E ștăfeta dragostei de Pa-
trie și a devotamentului neșarmat față de
cauza poporului.

Darul primit pe peron

Mult așteptata pace a venit. Peste
tranșee a crescut iarba. Soldații s-au
întors acasă. Și oamenii sovietici au
vrut ca viața lor să fie cea mai feri-
cită și mai luminoasă din lume. Pen-
tru asta erau multe de făcut: să se
construiască uzine și baraje noi, să
se înalțe noi orașe și să se desțele-
nească pămînturile.

— Și el o să pornească cu un eșalon

Pămînturile înțelenite... Spre întin-
derea lor nemărginită s-a îndreptat
un nou eșalon. Comsolul cuce-
rește spații noi și odată cu ele însuși
timpul. Are cuvîntul un ostaș din
marea armată a eroilor desțelenirii

IOSIF KOVANKO

Sînt ucrainean. Din Cernigov. Ce frumos e
la noi, o minunăție! Numai că așa-s eu de
felul meu, nu pot sta locului. Mă atrag depăr-
tările. După ce am terminat școala m-am oprit
tocmai în Karelia. Acolo am lucrat mai întîi
la o exploatare forestieră, apoi ca șofer, apoi
într-o expediție geologică. După armată m-am
întors acasă, am stat cît am stat și apoi am
plecat la desțelenirea pămînturilor.

La Moscova, cînd ne-au petrecut la gară, în
Piața Komsomolskaia s-a apropiat de noi o bă-
trină și ne-a dat o bocceluță. Înăuntru era o
budionovcă. Veche-veche, descusută. „A fost a
fratelui meu — ne-a spus — vă rog să o pă-
strați. Cine o poate păstra mai bine ca voi?”.
Fratele ei murise în război, în 1941.

Am luat budionovca. Cînd am ajuns la des-
tinație am construit barăci și într-una din ele
am pus boneta sub un steag roșu. A venit
toamna cu ploii și noroaie, apoi gerul, și cînd
ne era mai greu ne uitam la budionovcă. Nu
pot spune că ne simțeam numai de ușurați,
dar deveneam parcă mai exigenți față de noi.
Iar cînd am arat prima brazdă, Vasili Borodkin
a mers în frunte cu budionovca pe cap.

Și am început să desțelenim pămînturile. Nu
ne-a fost ușor. O dată era să mor — s-a spart
gheața pe riu și am căzut cu mașină cu tot. Am
bolit multă vreme, am stat la spitalul din
Barnaul. Îmi amintesc că m-au transportat cu
tractorul, mai mult mort decît viu. Tractoriștii
goneau cît puteau și nu mă scăpau din ochi.
Mai era și o fată în cabină, plîngea tot timpul,
mă săruta și mă implora să nu mor.

Cînd m-am întors la ai noștri stepa era ver-
de — o minunăție! Soarele strălucea, cîntau
păsările. Apăruseră între timp și cîteva case.
Și deodată am simțit cît sînt de legat de locu-
rile astea. De ce? — m-am întrebat. Și am
găsit răspunsul: una e să dobori copaci și alta
să semeni pîine — pentru mine cel puțin. Din
Karelia am putut pleca, dar de aici nu mă
lasă inima să plec: vreau să văd ce-o să fie
mai departe, cîtă recoltă o să stringem. Și așa
în fiecare an.

Trei semne de exclamație

Pămînturile înțelenite sînt o direc-
ție. Altă direcție — noile șantiere:

Pămînturile înțelenite sînt o direc-
ție. Altă direcție — noile șantiere:

neața. Ploua cu găleata. Dar am fost primiți
totuși cu muzică. Oamenii erau uzi pînă la
piele. Dar cîntau din toată inima.

Am început să construim case. Hotărîrea a
fost foarte bună: să nu așteptăm pînă se ter-
mină combinatul ci să și pornim la construcția
orașului. Cu cinematografe. Cu apă caldă și
baie în fiecare apartament. Cu straturi de flori.
Și copaci mulți.

Cînd casele au fost gata am părăsit barăcile
și ne-am mutat în ele. Apoi ne-am apucat de
termocentrală. Apoi am construit creșa pentru
copii. Noi creșa, alții spitalul și alte instituții.

Apoi am fost aleasă organizator sindical.
M-am înscris și în drujina populară. Am intrat
în orchestră, m-am apucat să învăț franceza.
Toți făceau așa și eu nu vroiam să rămîn în
urma altora. Apoi m-am înscris, ca mulți alții,
la Institutul de construcții.

Într-un an am deprins meseria de zidar, de
dulgher. Cînd a fost nevoie de betoniști, m-am
mutat la uzină, ca operatoare. La început am
plîns — îmi venea grozav de greu să mă des-
part de brigadă. Dar pe urmă m-am obișnuit
să stau la tabloul de comandă, să apăs pe bu-
toane și să manevrez manetele, urmărind lu-
minițele becurilor. Fără beton nu se poate face
nimic pe șantier, e pîinea construcției. Iar eu
o semăn... Și asta îmi dă o mare mulțumire.

Și aș dori să vorbesc și de o altă satisfac-
ție — cea mai mare. Într-o zi deschid ziarul
nostru „Metallurgstroï” și văd scris cu litere
mari: „Ira Mihailova. Printr-un decret al Pre-
zidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. ai fost
decorată cu ordinul Steagul Roșu al Muncii.
Munca ta, simplă și modestă, a fost prețuită”.
De fericire mi-a pierit glasul. Fetele și băieții
au venit în fugă să mă felicite.

Tot aici, la Zapsib, m-am măritat. Cu Dima.
E șofer, de fel din Kuban. Învață la școala
serală. Avem un băiețel, Valerka. Un omuleț
foarte serios, seamănă cu Dima. Trebuie să-l
educăm cît mai bine. Poate că o să zboare în
Cosmos. Ori o să ajungă savant. Sau o să
plece, ca mine și ca Dima, pe un șantier —
vreun Zapsib al anului 1980. Mai curînd asta.
Și o să treacă și el prin Moscova, prin piața
care se va numi veșnic Komsomolskaia.

Leție de bărbăție

Și încă un eșalon, pornit, firește, tot
din Piața Komsomolskaia. Șapte sute
de trimiși ai Țării Sovietice pleacă la
Helsinki. Acest eșalon e un expres
confortabil. Ei și ? Dar tot spre un
post înaintat se îndreaptă. Are cuvîntul
un delegat la cel de-al VIII-lea
Festival mondial al tineretului și stu-
denților

EVGHENI EVTUȘENKO

Antifestivaliști faliți,
mii,
mii de mulțumiri primiți!
Și voi,
lichele zbierătoare
aflate-n piețe,
pe trotuare!...
De ajutor ne-ați fost
știm bine —
turbarea voastră ne-a împins
să ne-adunăm
cum se cuvîne
ca degetele-n
pumnul strîns!
Nu tancuri v-au zdrobit —
o, nu! —
ci risul
țândări vă făcu:
el,
prins în iureș năzdrăvan
cu jocul
trototit avan!
Praț vă făcură
uite-așa
și ciardașul
și cia-cia-cia!
Dînd iama-n voi,
ca la atac
zbugnea năstrușnicul gopak!
Și pentru pace
-n orice loc
luptară
rumba lîngă rock,
ba chiar
și twist-ul cel sprintar
i-a fost un credincios stegar!
Noi,
dîrzul tineret al lumii,
judecătorii-i
cei mai juni,
un „veto”
neclintit
știm spune
oricînd sfruntatelor minciuni!
Că-s granițe-ntre noi,
că încă
pătrate capete-s în drum,
mocipla scribilor
adîncă
de ne desparte
pin' acum,
nu e nimic —
în zori senine
vom ști,
pe-al globului cuprîns
să ne-adunăm
cum se cuvîne
ca degetele-n
pumnul strîns!

(În romînește de Mihail Calmicu)

AȚI AUZIT DE RĂDIAȚIILE VII?

● „Emisiuni“ de raze ultraviolete în corpul plantelor și animalelor ● Misterele celulei vii în lumina microscopului ● O nouă metodă de diagnostic ● Aplicații practice în industria alimentară și chimică.

Progresele științifice din ultimele decenii se datoresc în mare măsură folosirii radiațiilor. Prin studiul diverselor radiații s-a putut pătrunde în lumea fenomenelor luminoase, s-a creat telegrafia fără fir, radiofonia, televiziunea, s-au utilizat în tehnică și biologie razele ultraviolete, razele infraroșii și în ultimul timp radiațiile ionizante.

Acum, oamenii de știință încearcă să descifreze existența radiațiilor și în corpurile vii, în plante și animale. Dintre radiațiile identificate în proteinele din celulele vii și lichidele biologice (lapte, plasma singelui, lichidul cefalorahidian) cele ultraviolete prezintă o deosebită importanță practică.

ALBUMINELE SEMNALIZEAZĂ...

Se știa mai de mult că albuminele emit raze ultraviolete dar nu se putea găsi o metodă care să pună în evidență aceste „semnale luminoase“. Pornind de la ideea că iluminând țesutul viu acesta trebuie să „răspundă“ la rîndul său printr-o emisiune luminoasă, cercetătorul sovietic Evgheni Brumberg a încercat diverse radiații. Din variata „gamă“ de radiații existente, razele ultraviolete s-au dovedit cele mai adecvate. La câteva secunde după iluminarea cu raze ultraviolete, proteinele vii emit raze ultraviolete.

Omul de știință sovietic a adaptat o lampă specială de ultraviolete la un microscop puternic. Fasciculul de raze impresionează o fotocelulă ce transformă semnalul optic în semnal electric, care poate fi amplificat de milioane de ori, mergînd apoi la un tub de televiziune pe care apare imaginea obiectului studiat.

Intensitatea „radiațiilor vii“ depinde de concentrația proteinelor în soluție și de caracteristicile biochimice ale acestora. Culoarea lor variază și ea în funcție de „caracterul“ celulelor. Acest fenomen a fost folosit practic pentru studiul proteinelor celulare, ca un mijloc rapid și precis de diagnostic.

Celulele conjunctive din piele emit o radiație de culoare albastră iar cele epiteliale o radiație de culoare verde deschis. Celulele musculare apar luminate în portocaliu, cele nervoase în galben. Culoarea și intensitatea se schimbă în funcție de starea țesutului respectiv.

DIAGNOSTIC... LUMINOS

O simplă analiză a singelui din punctul de vedere al luminescenței sale la ultraviolete poate astfel stabili diagnosticul unei boli de sînge. Un „efect de luminescență“ crescut este caracteristic pentru înmulțirea „anarhică“ a celulelor canceroase. Această descoperire poate pune la dispoziția medicilor o tehnică prețioasă pentru diagnosticul „precoce“ al tumorilor maligne. În Uniunea Sovietică a fost construită de asemenea o lampă de ultraviolete cu o putere de iluminat de 50.000 lămpi. Lampa aceasta este în același timp un aparat de diagnostic, tratament și înregistrare. Folosită în timpul unei intervenții chirurgicale, lampa aruncă asupra „cîmpului operator“ un fascicul de raze ultraviolete, îngăduind studierea gradului de luminescență naturală și artificială a țesutului „sănătos“ și „bolnav“. Metoda a dat rezultate foarte bune pentru descoperirea localizării celulelor canceroase.

Multe boli noi sau manifestări incipiente ale unor afecțiuni au putut fi descoperite datorită aceluiași „efect de luminescență“ care apare cînd proteinele sînt iluminate cu raze ultraviolete. Astfel, se credea că dozele mici de raze Roentgen nu au nici o influență asupra singelui, lucru confirmat și de analizele biochimice. Utilizarea microscopiei luminescente a demonstrat însă că singele animalelor iradiate cu doze oricît de mici prezintă diferențe importante față de animalele „martor“.

Din studiul singelui omului și al animalelor s-a mai dedus că unele boli, ca reumatismul, favorizează emisiunea de raze ultraviolete, pe cînd altele, ca rahitismul, se opun acestor radiațiuni.

„LEAGĂNUL VIETII“

Studierea celulelor vii a devenit astfel posibilă pentru prima oară grație microscopiei luminescente. Sistemul acesta permite urmărirea proceselor vitale în desfășurare, ceea ce reprezintă un mare avantaj față de microscopul obișnuit, la care, pentru a observa structura celulelor, acestea trebuie mai întîi „omorite“, colorîndu-le cu diverse substanțe.

La Institutul de biologie experimentală din Moscova a fost studiată prin această metodă apariția embrionului de pui. Noua metodă a permis cercetătorilor să pătrundă în „leagănul vieții“ și să observe nemijlocit formarea și dezvoltarea organelor la ființele vii.

În tehnică, metoda luminescenței a fost utilizată pentru construirea a tot soiul de aparate utile în industria alimentară, chimică, în institutele de cercetări științifice, în agricultură și zootehnie.

Înginerul sovietic N. Sibko este autorul unui „fluorometru electronic“ care se bazează tot pe proprietatea substanțelor organice de a „semnaliza“ sub acțiunea razelor ultraviolete. Dispozitivul acesta

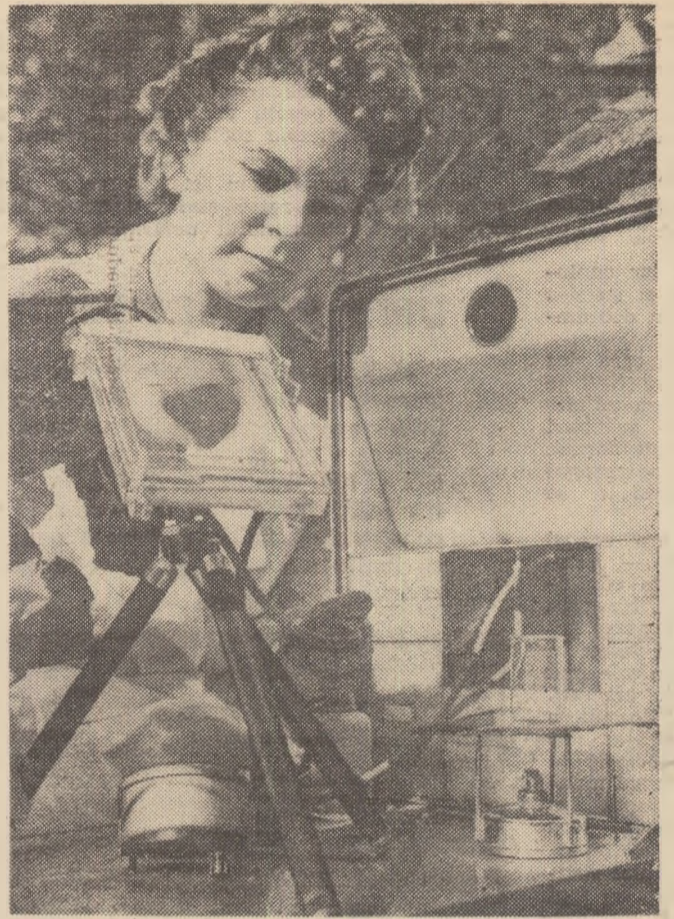
poate executa în condiții optime analiza cantitativă a vitaminelor din plante, a uleiurilor eterice, a acidului nicotinic și a multor altor substanțe de origine vegetală.

CE CULOARE „PREFERĂ“ LAPTELE?

La Institutul unional de cercetări zootehnice de pe lângă Academia de Științe Agricole a U.R.S.S. a fost pus la punct un aparat asemănător pentru determinarea conținutului de proteine din lapte. Măsurarea schimbării luminescenței în probele de lapte se efectuează cu ajutorul unei celule foto-electrice care înregistrează curenți de diferite valori în funcție de cantitatea de proteine existente. Pînă acum, cantitatea de proteine în lapte era determinată printr-o metodă mai complicată, chimică, care împiedica mult munca de selecționare și alegere a animalelor care dădeau un lapte de calitate superioară.

Pentru determinarea cantității de proteine conținută în carne și lînă, laboratorul de biofizică al Institutului de creștere a animalelor (U.R.S.S.) a construit un alt aparat special „proteinometrul fluorescent“.

Dar cercetîndu-se luminescența laptelui, s-a ajuns și la alte concluzii interesante. S-a dovedit astfel că vitamina C din lapte se descompune sub influența razelor ultraviolete. Pentru a preîntîmpina acest neajuns, s-a propus înlocuirea sticlelor albe (transparente) cu sticle galbene, roșii sau cafenii.

Aparat pentru controlul fotosintezelor

În sfîrșit, studierea luminescenței cloroflei este utilizată experimental pentru determinarea acestui pigment în extracțiile de plante sau pentru depistarea unor microorganisme care se dezvoltă în apa potabilă.

„Luminescența proteinelor este — după aprecierea savantului sovietic S. V. Konev — o metodă foarte comodă și sensibilă pentru studiul proceselor biologice, îngăduind studierea structurii proteinelor care ascunde încă multe taine“.

Dr. R. Irimescu

UN PROIECT GRANDIOS

Spre cucerirea Cosmosului subteran

Se afirmă adesea că secolul nostru ar fi secolul electricității. Este însă o afirmație nu numai inexactă, ci și limitată, deoarece știința și tehnica secolului XX progresează necontenit în direcții și domenii pe care, pînă acum, doar fantezia nescătată a unor scriitori s-a încumetat să le abordeze. Giganticele telescoape scrutează profunzimile cerului, complicate instrumente captează „zgomotele“ galaxiilor situate la miliarde de kilometri, cartografiile întocmesc hărți detaliate ale feței invizibile a vecinei noastre Luna, noi și prețioase date despre compoziția și condițiile de existență în Cosmos sînt înregistrate de aparatura navei cosmice. După cum omul își extinde necontenit cunoștințele și în alte domenii, mai pămîntene: cibernetica și electronica, energia atomică și chimia, radioul, televiziunea, medicina... Și iată că, recent, atenția savanților sovietici s-a oprit asupra unui nou domeniu de cercetare. Este vorba de adîncurile propriilor noastre planete pe care, deși a reușit să pătrundă în Cosmos, omul nu a ajuns încă să le cunoască. Pare paradoxal, și totuși așa e: cunoaștem mai multe lucruri despre planetele sistemului nostru solar decît despre cele ce se petrec la numai cîțiva kilometri sub picioarele noastre.

feritele pături ale globului terestru nu se desfășoară progresiv ci brusc, ceea ce dovedește că între ele nu există zone intermediare. Dar iată că, ajunse la o anumită adîncime, ele sînt în parte absorbite, în parte reflectate sau refractate, ca și cum ar fi atîns o suprafață de discontinuitate! Ce reprezintă aceste suprafețe, ce medii separă ele — iată una din multiplele întrebări pe care și le pun astăzi oamenii de știință sovietici în legătură cu structura interioară a globului terestru.

Plutesc continentele ?

Binecunoscuta teorie a lui Wegener, potrivit căreia continentele plutesc în derivă pe o suprafață viscoasă de magmă, își are partizanii și adversarii ei. Dacă ea corespunde realității, e foarte posibil ca baza blocurilor continentale să se afle tocmai la nivelul discontinuității pe care o relevă seismografele. Dar chiar presupunînd că această discontinuitate nu constituie temelia blocurilor plutitoare, ea reprezintă totuși o frontieră între scoarța terestră și straturile inferioare care, probabil, sînt rocă bazaltică sau formațiuni stîncoase, necunoscute la suprafața Pămîntului și, desigur, bogate în multe minerale utile. La nivelul acestei discontinuități, sînt de părere unii geologi, printre care și geofizicianul Bielousov, președintele Uniunii internaționale de geodezie și geofizică, s-ar petrece marile prefaceri, uneori dramatice, la care este supusă arhitectura continentelor.

Care-i calea prin care oamenii de știință sovietici urmăresc să verifice aceste îndrăznețe ipoteze bazate, la urma urmelor, numai pe sărăcăciunii material informativ pe care ni-l oferă mijloacele tehnice de pînă acum ?

Spre centrul Pămîntului

În Uniunea Sovietică a fost stabilit amplasamentul a cinci puncte de foraj, înzestrate cu sonde care, comparația se impune, ca niște rachete intraterestre vor pătrunde pînă la adîncimea de 20 de kilometri! Prima din aceste sonde urmează să

perforeze graniturile Karelei, o a doua flancul Uralului, a treia va fi instalată pe țărmul Mării Caspice iar a patra în Transcaucazia. Cît despre cea de a cincea, ea se va afla în solul insulelor Kurile, în nordul Japoniei. Terenul a fost astfel cum nu se poate mai judicios ales: munți, depresiuni marine, cîmpii, insule capabile să ofere o viziune de ansamblu asupra conținutului globului terestru.

Nu-i vorba în acest grandios proiect numai de o performanță pur științifică ci, în primul rînd, de obținerea de probe care să ofere maximum de informații asupra zăcămintelor din scoarța terestră și din limita inferioară a acesteia.

In Cosmosul subteran

Între altele, puțul forat în solul caspian va lămuri o veche dispută în legătură cu originea petrolului: este acesta un produs al descompunerii materiilor organice sau o hidrocarbură existentă pe Pămînt încă înainte de apariția vieții? Descoperirea unor zăcăminte de petrol la adîncimi unde urmele de materii organice sînt excluse ar confirma ipoteza minerală a prețiosului lichid. Puțul din Ural urmărește stabilirea originii zăcămintelor de aramă și aur; puțurile din Karelia și insulele Kurile vor contribui la verificarea teoriei profesorului Bielousov, potrivit căreia rocile granitice s-ar descompune sub presiunea rocilor calde ale magmei bazaltice, eliberînd apa din cristale și dînd naștere unor noi mări subterane de tipul celor în formație în Siberia și Florida (S.U.A.).

După uluitoarele realizări în cercetarea Cosmosului, oamenii sovietici traduc astăzi în viață un nou și îndrăzneț proiect de supunere și cunoaștere a Naturii. Odată încheiate forajele, pe care le-am putea asemui cu o pătrundere în Cosmosul subteran, ele vor îmbogăți știința cu noi și valoroase cunoștințe despre planeta Pămînt, vor deschide Uniunii Sovietice calea spre importante valori materiale ce vor fi folosite spre binele omenirii și progresul civilizației.

Al. Brătescu

teptare își pipăise, fără să vrea, portofelul cu mîna? Doar nu l-a scăpat pe lingă buzunar cînd i s-a înapoiat pașaportul. Trebuia să treacă în primul rînd pe la ghișeu de control. Dar se hotărî ca mai întîi să vadă unde și cu ce se sfîrșește coridorul cu vitrine. Făcu cîțiva pași și dădu peste o tăbliță cu inscripția „Toaletă”. Te pomenești că hoțul se ascunde acolo. Pentru a înlătura această ipoteză trebuia să acționeze imediat, căci vremea se scurgea fulgerător. În fața lui N. se aflau două uși. De dispariția pașaportului putea fi vinovat un hoț sau o hoată. Dar el apucă hotărît minerul ușii pe care ar fi putut intra numai hoțul. În aceeași clipă ușa se deschise și fu cît pe ce să se lovească de un tînăr de statură potrivită. Omul trecu pe lingă el cu o asemenea indiferență subliniată încît aceasta nu putea fi decît premeditată. N. îl privi din spate și, fără să șovăie, se luă după el. Tînărul era îmbrăcat într-o haină cu mici pătrățele cafenii. Chica neagră îi era pieptănată pe spate, cu multă meticulozitate, iar mîinile și le ținea în buzunarele de la pantaloni. Avea o alură degajată, nepăsătoare. N. se ținea după el. Dar, deodată, prin sală începu să se scurgă un torent pestrîț de turiști care se răs-pîndiră peste tot și tînărul pe care îl urmărea dispăru. Mai zări din cînd în cînd haina în carouri și dădu să se repeadă pe urmele ei dar își dădu seama că se îndrepta spre imaginea ei din oglindă. Cînd se întoarse, haina în carouri nu mai era acolo. Fu cuprins de o nouă dezamăgire și, încercînd să analizeze situația cu luciditate, intră în cafenea și luă loc la o măsuță liberă. Își imaginează limpede urmă-

IN BIBLIOTECA
 „VEAC NOU”
 au apărut în 1962:

13. ALEXANDR NEVEROV : Tașkent —
 orașul pînă
 14. I. M. MAISKI : München
 15. SERGHEI SARJAKOV : Nu ceda re-
 gina
 16. G. ALTOV : Simfonia eroică
 17. Acad. P. L. KAPITA : Viitorul științei
 18. GHEORGHI VLADIMOV : Prima zi
 19. DANIL GHANIN : Înainte de zbor
 20. ARKADI SAHNIN : Sfirșitul Cartagi-
 nel japoneze
 21. CINGHIZ AITMATOV : Primul invă-
 țător
 22. G. MARKOV : Sarea pămîntului.

— În timp ce citeați ziarul — îi răspunse nepăsător tînărul.
 — Cred că nu putea să sară singur din buzunar ?
 — De ce nu ? În împrejurări favorabile, lucrul devine cu putință.
 — Favorabile pentru dumneata ?
 — Se înțelege că nu pentru dumneavoastră, în-cuviință tînărul, zîmbind pentru priina dată.
 N. începu să ridă aproape cu ușurare. Încrederea în sine începu să-i reinvie.
 — Spune-mi, ai găsit de unul singur comoara asta ?
 — Nu tocmai. Am folosit un figurant.
 — Și dumneata ?
 — Eu am jucat rolul principal.
 — Adică ?
 — Eu am fost cu observația și analiza.
 — Poate îmi explici mai amănunțit ?
 — Am observat la control unde ați pus prețiosul obiect.
 — Dar a existat și subiectul-posesor — observă N. Condescendența cu care îl trata excrocul i se părea interesantă iar cu cît trecea timpul, chipul acestuia i se părea tot mai straniu : era parcă încremenit de atenția care i se acorda iar stările su-fletești prin care trecea erau abia vizibile. Vorbea o englezească ireproșabilă deși n-avea o înfățișare de fel europeană.
 — Sala asta neobișnuită v-a fermecat — rosti el. Apoi ați fost captivat de fotografia artistei T.
 — Dă-mi voie ! — îl opri nerăbdător N. — Mi-ai furat portofelul cînd am plesnit din palme ?

Înțelegînd, însă, situația dumneavoastră sînt gata să mă port ca între gentlemani. Dacă vă face plăcere — poftim.
 Și tînărul își întroduse cu eleganță două degete în buzunarul de la piept, scoase o bancnotă de 25 de dolari și o puse în fața lui N.
 — Profitor veni, quieră N. printre dinți.
 Tînărul se ridică de pe scaun.
 — V-ași fi dat mai mult dar restul e la asisten-tul meu, pentru alte afaceri. Știi, am mai multe combinații... Dă-mi voie să vă salut. Vă doresc succes în misiunea pe care o aveți de îndeplinit.
 — Du-te dracului !
 — Urările pe care vi le-am adresat exprîmă simpatia mea pentru pașaportul dumneavoastră.
 — Pașaportul meu se poate lipsi de această simpatie.
 — Mie mi-e tot una — încheie liniștit tînărul și se depărta, ocolînd cu ușurință mesele din drum. N. îl însoți o clipă cu privirile, apoi se întoarse și ceru cheierul, cu glas tare, două cești de ceaia-compresso...
 — Asta-i tot, — rosti oaspelele meu, zîmbînd intimidat, așa cum se întimplă întodeauna cu povestitorii care n-au încredere în bunăvoința ascultătorilor. Între noi se lăsă tăcerea. Se uită întrebător la mine și atunci am simțit că era rîndul meu să-i zîmbesc.
 — Totul e în regulă. Dar de cum ai pronunțat cuvîntul „pașaport” se putea ghici că va fi furat.
 — Se poate. Dar nu te-ai ghîndit că chiar hoțul

— Aproximativ atunci, răspunse tînărul.
 — De ce aproximativ ?
 — Pentru că n-ați putut plesni din palme : cu mîna stîngă țineați portofelul. Așa cum îl țineți și acum. Cînd ați văzut fotografia, ați lovit portofelul numai cu palma dreaptă.
 — Și în timpul asta...”, murmură uimit N.
 — Nu, era încă prematur, făcu tînărul.
 — Dar cînd ?, întrebă N. cu o curiozitate aproape infantilă.
 — Cînd ați lovit portofelul cu palma, v-ați apropiat de standul cu ziare și ați început să citiți. Atunci și-a făcut intrarea în scenă asistentul meu. S-a oprit în stînga dumneavoastră, cu piciorul lipit de portofel și a început și el să citească. Nu mai simțeați portofelul care, din punctul meu de vedere, ar fi putut cuprinde lucruri mult mai prețioase. Nu vă puteați dezlipi de gazetă. Atunci m-am apropiat și eu, m-am postat alături de dumneavoastră și cu cotul sting v-am mișcat puțin dreapta dumneavoastră. Continuați să citiți. Eu la fel. Apoi mi-am introdus încetîșor capul în cîmpul dumneavoastră vizual. Asta v-a obligat să vă apropiați de ziar. Acum stăteam toți trei înghesuți unul într-altul, cufundați în lectura ziarului... Trebuie să vă mărturisesc că știrea era și pentru mine foarte dureroasă. Mă zguduise. O văzusem de două ori pe artista T. și-o îndrăgisem.
 — După cum se vede, ești și dumneata artist — nu se putu reține să nu observe malițios N.
 — N-aș putea contesta afirmația dumneavoastră, îi răspunse tînărul. Aș fi preferat totuși o altă

Aș fi găsit eu unde să ascund un pașaport străin. Dar pentru conținutul portofelului dumneavoastră...
 N. scoase portofelul, îl deschise și începu să scotocească intrîngurat prin despărțiturile lui :
 — Mi-ai furat banii ! Chem poliția !
 — N-o să vă fie de nici un folos.
 — Banii pe care-i aveam asupra mea sînt în buzunarul duminale.
 — Ați notat seriile bancnotelor ? — îl întrebă tînărul cu un surîs ironic.
 N. simțea că ar avea nevoie de mult timp ca să-l încolțească pe excroc. Și tînărul nu se grăbea deloc. Ochii-i pe jumătate adormiți se deschiseseră și un zîmbet rapace îi lîntura sub linia neagră a mustăților.
 — Situația dumneavoastră e mai complicată decît a mea, spuse el deodată, cu însuflețire. — Dumneavoastră sînteți obligat în primul rînd să treceți sub tăcere întimplarea.
 — La dracu, m-ai lăsat fără un ban.
 — Un diplomat care își pierde actele prin gări nu face două parale. De aceea n-o să suflați o vorbă pentru că nu cred că vreți să deveniți o intimidat, așa cum se întimplă întodeauna cu povestitorii care n-au încredere în bunăvoința ascultătorilor. Între noi se lăsă tăcerea. Se uită întrebător la mine și atunci am simțit că era rîndul meu să-i zîmbesc.
 — Săntaj tardiv, i-o tăie N. întăritat. — Nu-ți ajung cei 200 de dolari din portofel ?
 — Dar nepăsările de care v-am scutit nu mergeau la 200 de dolari ? Nu cred că operațiunile de solul ăsta să fi ajuns la un curs atît de coborît.

perți de reviste. Pe neașteptate, sub titlul unui ziar, zări fotografia unei femei cunoscute. De uimire, plesni din palme. Fotografia era însoțită de o știre ce anunța moartea actriței T., din trupa Teatrului Memorial Shakespeare. Și N. nu se mai putu dezlipi de ziarul cu pricina. Nu era amator de teatru dar nu pierduse nici o ocazie ca s-o vadă pe actrița cu pricina, oriunde s-ar fi aflat în turneu teatrul ei. I se părea că T., cu înfățișarea ei delicată și cu obrajii de fetiță, era cea mai fermecătoare actriță pe care o văzuse vreodată. Nu încăpea în-doială, trebuia să cumpere numaidecît ziarul. În-depărîndu-se puțin de vitrină, viri mîna în buzunarul de la pantaloni după mărunțiș dar simți că picioarele i se opresc singure în loc. Purta un costum de lucru, gri, în care se simțea atît de bine de parcă era una cu el. Inima îi zvîcnea cu putere. Își mai controlă o dată buzunarele dar degeaba. Erau goale. Rămase nemișcat o secundă, așteptînd să-i treacă senzația neplăcută că în juru-i se în-vîrte un carusel uriaș. Apoi se apropie de un fo-toliu, îi pipăi speteaza, se sprijini de ea și rămase puțin așa. Singura hotărîre pe care putea să o ia pe loc era să anunțe imediat autoritățile că i se furase pașaportul. Îi era greu să se gîndească la ceea ce avea să urmeze după aceea. Dar oricum, nu se putea împotrivi atracției chinuitoare de a se întoarce la vitrina cu ziarul cu fotografia actriței T. Apoi începu să-și vină în fire. Să fi fost numai o iluzie faptul că atîta timp cît admirase sala de aș-

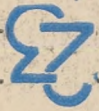
După masa de prînz ne-am retras amîndoi în cabinetul meu de lucru și am început să flectăm despre literatura sovietică. Trebuie să mărturisesc că nu ne simțeam în largul nostru. Pufi să flectă-despre literatura engleză sau americană dar rești despre literatura sovietică la noi se discuta numai serios.
 Fietenul meu, un diplomat cunoscut, îmi pro-punea, însă, întodeauna după masă, la ceaia. „Ei,

(In maniera răposatului Conan Doyle)

O înțelegere între gentlemani

KONSTANTIN FEDIN

BIBLIOTECA VEHC NOU

In maniera
răposatului
Conan Doyle

INTELIGENȚĂ INTRE GENTLEMENI

KONSTANTIN FEDIN

8

rile nenorocitei întâmplări. I se va da, desigur, un loc în avion, întrucît pașaportul îi fusese înregistrat. La aterizare va raporta întâmplarea consulului; acesta va anunța ministerul iar cei de la minister îl vor încunoștința pe ministru. Și pe urmă?.. N. hotărăște ca imediat ce-o să anunțe autoritățile de furtul documentului să roage telegrafic și consulatul de acolo ca acesta să acționeze pentru aflarea vinovatului. Cu ideea asta începu să scotocească înfrigurat buzunarele căutînd mărunțiș pentru o telegramă. Dar deodată auzi dintr-o parte un glas politic:

— N-ați pierdut nimic?

N. se înlocuiește. În fața lui se afla tînărul în haina cu carouri. Avea o înfățișare respectuoasă: își ținea capul puțin înclinat iar fața-i turtită și oacheșă, cu mustața tunsă scurt, era plină de gravitate.

— Ba da! — răspunse aproape strigînd N., ridicîndu-se de pe scaun.

— Într-o asemenea situație, dați-mi voie să vă întreb, ce anume ați pierdut?

— Portofelul.

— Numai portofelul?, se interesă la fel de politicos tînărul, în vreme ce un colț al mustății îi tresări ușor.

— Și pașaportul meu... Văd că dumneata, adică văd că se află la dumneata — îi răspunse nerăbdător N., de astă dată pe un ton aspru.

— Nu vă emoționați, luați loc, rosti, însă, liniștit tînărul, arătîndu-i un scaun liber, în timp ce el se așeză pe cel de vis-à-vis. N. rămase în picioare. Sîngele îi se urcase în obraji. Ridică iar glasul:

9

— L-ai găsit, sau glumești?

— Nu țipați. Nu-i diplomatic. Dați-mi voie, nu-i nici o glumă! Poftim...

Și tînărul își deschise fără grabă nasturele buzunarului de la piept și, cu numai două dintre degetele-i foarte fine, scoase cu eleganță portofelul din care se vedeau marginile pașaportului. N. întinse repede mîna, peste masă, dar tînărul se lăsă ușor pe spate și strînse portofelul la piept.

— Sînt bucuros că am fericitul prilej de a vă înmîna portofelul.

— Bucuros! — strigă N. — Dă-mi portofelul...

— Ssst! Se uită lumea la noi — îi atrase tînărul atenția prevenitor, parcă fără să miște din buze.

N. simțea că nu mai putea să continue dialogul acesta absurd și înjositor. Se așeză, pentru a nu atrage atenția celor din jur. Dar nu-și lua ochii de pe chipul interlocutorului său. Acesta îl privea și el țintă, cu ochi răi, pe jumătate adormiți. Și după o scurtă tăcere, la fel de impasibil, apucă portofelul, tot cu două degete, îl puse pe masă și îl împinse ușurel spre comeseanul său. N. apucă grăbit portofelul, scoase pașaportul, îl deschise, apoi îl pături imediat și îl ascunse în buzunar. Mîna i se înclăștă pe marginea buzunarului. Tînărul continua să-l privească liniștit. Iar N. încerca acum un sentiment contradictoriu, alcătuit din bucurie și indignare. În lupta cu acest sentiment, își recăpătă stăpînirea de sine obișnuită și-și întrebă, ironic, binevoitorul:

— Poți să-mi spui cînd anume am pierdut portofelul?

Toamna, 1962.

o să înapoieze pașaportul păgubășului. Și nici că păgubășul o să-și împartă banii cu hoțul.
— Vrei să-mi răspunzi la o singură întrebare?
— Sigur, dacă n-o să fie vorba cumva de așa zisul specific al genurilor literare.
— Diplomatul N. ești chiar dumneata?
Oaspetele scoase, cu un bobornac ușor, o țigară din pachet și citînd din cap:
— Asta s-o hotărăscă amatorii de literatură polițistă. Mai da-mi o călea.

16

— N-o să faceți așa ceva. Sinteți fericiți că v-am înapoiat pașaportul fără marionetă. Ce puteți spune poliției? În timp ce eu am să mă plîng că refuz să-mi plătiți recompensa legală pentru obiectul găsit.

— Dar ai măturat furtul pașaportului, îi răspunse N.

— Dumneavoastră, dar nu poliției. Reclamația dumneavoastră nu poate fi susținută cu dovezi, în timp ce asistentul meu, sub prețuire de jurământ, va declara că m-a văzut ridicînd pașaportul de lângă standul cu ziare.

N. căzu pe gânduri, apoi, încercînd să se liniștească, îi mai puse o întrebare, ultima după cum credea el:

— Ce te-a determinat să-mi înapoezi pașaportul furat?

— Găsit, fiind să precizeze tînărul și, dezamăgit, căzu și el pe gânduri înainte de a răspunde: — Păi, să vedeți, am devenit mai circumspect atunci cînd mi-am dat seama despre ce fel de pașaport e vorba și am constatat cu cine am de-a face. Am vrut să evit un scandal. Ziarele ar fi început să urle, poliția s-ar fi pus în mișcare și pe funcționarii locali. Păianjii diplomaților strănesc întotdeauna mare viață. Trebuie să ne crucim nervii. Stațiunile balneare au devenit foarte costisitoare și rareori îți poți recupera cheltuielile la fața locului. Sigur, dacă această perspectivă nepăcută ar fi fost compensată de un profit bănesc corespunzător ar fi fost cu totul altceva.

13

12

scenă, dacă artiștii din celelalte sectoare ar fi fost mai prețuiți în această țară sau în țările vecine.

— Și ce s-a întimplat după aceea?

— Dar v-am spus totul — răspunse mirat tînărul.

— Dar portofelul, portofelul! se grăbi să întrebă N. pipăindu-l fără să vrea.

— A, portofelul! repetă plictisit tînărul. Mîna mea stîngă l-a ajuns la fel de ușor ca dreapta dumneavoastră. Faptul că buzunarul dumneavoastră nu avea nici un fel de siguranță devenise limpede încă de la controlul pașapoartelor. V-ați repezit să cumpărați ziarul, în vreme ce eu și cu asistentul meu am rămas să deplîngem mai departe moartea artistei. Ați descoperit foarte repede dispariția portofelului. Nouă nu ne-a rămas decît să ne îndreptăm în direcția contrarie. Trebuia să mă socotesc cu asistentul meu... Dumneavoastră, după cite știu, nu fumați. Rugați chelnerul să-mi aducă un pachet de țigări.

— Ascultă! Neobrăzarea dumitale trebuie să aibă și ea o limită!

— Neobrăzare?, repetă sincer mirat tînărul. V-am salvat ca un gentleman și dumneavoastră numiți gestul meu neobrăzare?!

N. începu să ridă. Lucrurile luau o turnură comică și simți că i se trezește demnitatea lezată.

— Da'de la ce m'ai salvat?

— De un scandal, — răspunse calm tînărul.

— Te dau pur și simplu pe mîna poliției, îl amenință N.

— Asta ti-ar sîngheri imaginația... Așa dar, N. Interlocutorul meu îmi răspunse, zîmbind:

— Dar n-ai putea să spui lucrurilor pe nume? Aici l-am întrerupt pe povestitor și l-am întrebat: urma să plece într-o țară însulată.

— E vorba de o întimplare cu un lucrător din minister. Să-i zicem N. Un diplomat capabil și cu succes examenul în citeva țări. Într-un cuvînt, în mijloc, care a călătorit mult și și-a trecut cu pierd cu firea în nici o împrejurare. Nu de mult cerul nostru e socotit printre oamenii care nu se

— Da-ce? Aștepti complimente? — l-am răspuns cu rîzînd.

— Cu plăcere. Un subiect bun e util în orice gen. Dacă vrei, pot să-ți ofer un subiect foarte interesant.

— De ce?

— Păcat.

— Știi, îmi displace genul.

— N-ai încercat să scrii povestiri polițiste? mă întreba.

— Să mai flectăm puțin! — Și-am început să vorbim despre literatura sovietică. Socotea, se pare, că subiectul nu-l oblige la nimic.

— Nu te mai recunosc — îmi răspunse oaspetele. Ce, nu cumva teama că am să te ademenesc cu un gen pe care nu-l apreciezi te irită în halul ăsta?

A trebuit să-mi dau cuvîntul că n-am să-l mai întrerup, după care diplomatul a continuat să-și depene pe îndelete firul povestirii.

N. a intrat în clădirea aeroportului, a trimis o telegramă celor care îl așteptau, explicîndu-le motivele întîrzierii, apoi a început să se plimbe plictisit prin sala pentru pasagerii aflați în tranzit. După cîtva timp s-a aflat că pasagerii avionului cu care călătorise trebuiau să înnopteze acolo. Organele de control au început să le înregistreze pașapoartele. N. a scos din servietă pașaportul lui diplomatic, l-a prezentat la control și, în timp ce funcționarii îl înregistrau, și-a aruncat privirea spre încăpătorea sală de așteptare pentru pasagerii care se pregăteau de drum. Pașaportul i-a fost înapoiat imediat și N. nu s-a mai obosit să deschidă servietă; a băgat pașaportul în portofel și s-a dus să privească frumoasa sală de așteptare. Era o sală foarte spațioasă, cu un restaurant și o cafenea, cu tot felul de mese și chioșcuri de cărți, ziare, ghiduri și ilustrate. Sala era inundată de o lumină egală; pereții erau tapetați cu oglinzi și grupurile de pasageri, reflectîndu-se în ele, se multiplicau la nesfîrșit. N. se opri în fața vitrinelor cu con-

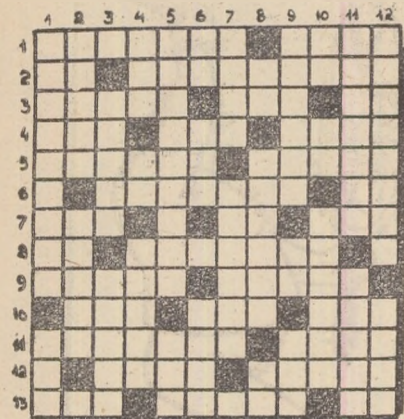
4

5

loc de aterizare. Și-a schimbat de două ori direcția și pînă la urmă a aterizat într-o țară în care N. nu mai fusese pînă atunci.

Pe aripile muzicii

Haină — În notă! — Crustaceu. 8) Dinsul — Operetă de Kovner. 9) Instrumente muzicale — Patria lui Ulise. 10) Arce de circulație — Prenumele unei celebre cîntărețe peruviene — Port în U.R.S.S. 11) Măreața capitală a țării constructoare a comunismului — Localitate în U.R.S.S. 12) U.R.S.S. — Operă de Rimski-Korsakov. 13) Fire — Străvechi — În tovărășie!

VERTICAL: 1) A compus poemul simfonic „Tamara” — „Noapte de...”, operă de Rimski Korsakov. 2) „Evgheni Oneghin” de Ceaikovski sau „Rusalka”, de Dargomijski — Cîntec de Artemii Aivazian. 3) Suport pentru cap — Armată. 4) Fluviu siberian — Alla și Omega — Oraș chilian. 5) A compus minunatele opere „Vint de libertate” și „Valea de aur” — O arată exact orologiul Kremlinului. 6) Unice! — A apărea — „Susanin”, operă de Glinka. 7) În baletul... „Spărgătorul de nuci” — Fluviu în Sîria răsăriteană. 8) Literă grecească — Roată... minoră — Notă muzicală. 9) Autorul cantatei „Oameni din generația născută în anul Marelui Octombrie”. — Poltim! — Refren în concertul... de pe lac. 10) Campion — „Povestea unui... adevărat”, operă de Prokofiev — Imbinare. 11) Referitoare la stat — Operă de Rahmaninov. 12) Uriaș — Pseudonim al lui Gogol.

ORIZONTAL: 1) Autorul operei „Kneazul Igor” — Neprihănit. 2) Apel — Pentru prietenii din acest oraș a compus Tabacnikov un frumos cîntec. 3) Cîntecul „Cinci minute” îi aparține — Formație muzicală — Într-o cantată! 4) Nu duc lipsă — Aceea — O găsiți pe portativ. 5) A compus muzica baletului „Cele șapte simoase” — Compozitor romin, autorul cîntecelor „M-am îndrăgostit de tine, Moscova” și „Cîntecul satelitului”. 6) Cunoscut compozitor sovietic, autorul „Marșului brigăzilor comuniste” — Nume chinezesc 7)

Cititori de la sate!

Pentru a vă procura cărțile pe care nu le găsiți la librăria sau magazinul mixt, universal ori la difuzorul de carte din localitatea dv. de domiciliu, adresați-vă printr-o scrisoare sau carte poștală:

Secțiilor „Cartea prin poștă” care funcționează în fiecare centru de regiune pe lângă întreprinderile comerciale interraionale (sau raionale) ale cooperăției de consum. De exemplu, cititorii din regiunea Cluj vor scrie: I.C.I. — Secția „Cartea prin poștă”, Cluj, str. Fabrica de chibrituri nr. 1.

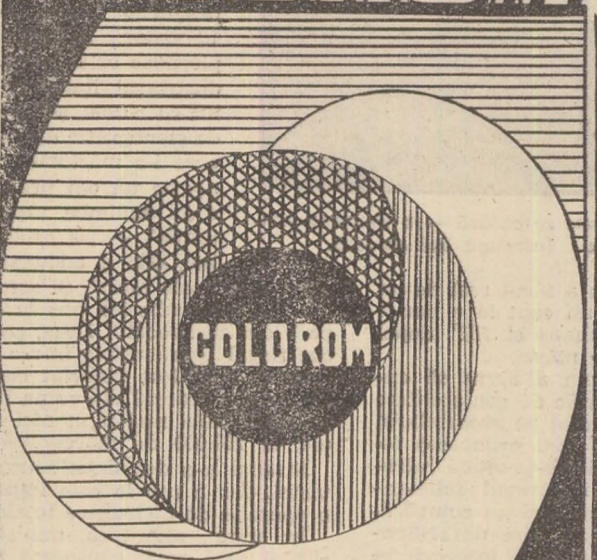
Adresele secțiilor regionale „Cartea prin poștă” sînt:
 Regiunea Argeș — I.C.I. Pitești, str. Tîrgul din Vale nr. 23;
 Regiunea Bacău — I.C.R. Bacău, str. Tineretului nr. 24;
 Regiunea Banaț — I.C.I. Timișoara, str. Ungureanu nr. 17;
 Regiunea Brașov — I.C.I. Brașov, str. Cărămidarilor nr. 4;
 Regiunea Cluj — I.C.I. Cluj, str. Fabrica de chibrituri nr. 1;
 Regiunea Crișana — I.C.I. Oradea, str. Martirilor deportați nr. 32;
 Regiunea Dobrogea — I.C.I. Constanța, str. Ștefan cel Mare nr. 84;
 Regiunea Galați — I.C.R. Galați, str. 11 Iunie nr. 25;
 Regiunea Hunedoara — I.C.I. Deva, str. George Enescu nr. 40;
 Regiunea Iași — I.C.I. Iași, str. 7 Noiembrie nr. 20;
 Regiunea Maramureș — I.C.I. Baia Mare, Cartier depozite;
 Regiunea Mureș Autonomă Maghiară — I.C.I. Tg. Mureș, str. Pavlov nr. 3;
 Regiunea Oltenia — I.C.I. Craiova, str. Rampei nr. 35;
 Regiunea Ploiești — I.C.I. Ploiești, str. Grivița Roșie nr. 23;
 Regiunea Suceava — I.C.I. Suceava, str. 8 Mai (Cartierul Burdujeni).

Librăriei „Cartea prin poștă” din București, Biserica Enei nr. 16.

Cărțile cerute vor fi trimise la adresa indicată de dv. contra ramburs (cu plata taxei poștale la primire).

La aceleași adrese puteți cere și vi se vor trimite gratuit cataloage de cărți din domeniul dv. de activitate, cataloage ale cărților literare, recomandări, recenzii, note bibliografice etc. precum și buletinul lunar „Cărți noi”.

COLOROM

GALLUS

VOPSEȘTE ORICE TESĂTURI
 MĂTASE · BUMBĂC · LÎNĂ
 ROCHII · HAINE · BLUZE

Noile produse cosmetice

CALIN

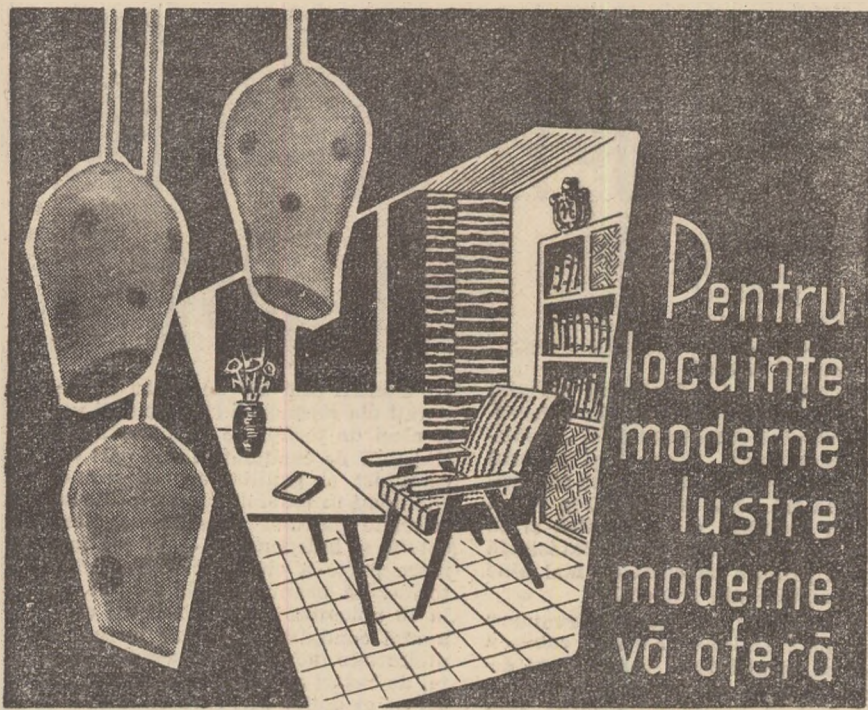
destinate bărbaților

Fabricate după cele mai recente rețete, cu noi materii prime și în ambalaje elegante. Ele sînt la nivelul celor mai reușite produse străine similare.

- SOLUȚIA „CALIN” este o soluție care tolosită înainte de bărbierit, înmoaie barba și ușurează rasul
- CREMA DE RAS „CALIN” spumează bine și dă o spumă persistentă. Înmoaie pielea și previne usturimea. Are acțiune cicatrizantă.
- LOȚIUNEA „CALIN” combate usturimea care apare după bărbierit. Calmează și cicatrizează. Are un puternic efect antiseptic.
- CREMA DUPĂ BĂRBIERIT „CALIN” dezinfectează fața. Combate arsurile și iritațiile. Cicatrizează pielea și o catifelează.
- TONICUL DE PĂR „CALIN” activează circulația sîngelui din pielea capului, întărind rădăcina părului.
- TONICUL ÎMPOTRIVA MĂTREȚEI „CALIN” combate formarea mătretelor la persoanele cu pielea capului grasă.
- BRIANTINA CRISTALIZATĂ „CALIN” dă luciu, elasticitate și suplete părului.
- APA DE COLONIE „CALIN” are miros nou plăcut și răcoritor, persistent. Este o apă de colonie specifică pentru bărbați.

CĂLIN

Pentru
 locuințe
 moderne
 lustre
 moderne
 vă oferă

I.I.S. „VITROMETAN”-MEDIAS

70.362

PREMII ÎN
 OBIECTE ȘI BANI

UN NOU CONCURS

ÎN VALOARE TOTALĂ DE
4.500.000
 LEI

Biletele SPORTEXPRES se vînd prin agențiile Loto Pronosport, cooperativele de consum, O.C.L., oficiile P.T.T.R., factorii poștali, vînzătorii volanți etc. Prețul unui bilet este de 3 lei

Strauss și oglinda spartă

Știrea arestării de către poliția vest-germană a lui Rudolph Augstein, editorul revistei „Der Spiegel” și a unor colaboratori principali ai redacției n-a mirat prea mult cercurile bine informate din Germania occidentală. Era de prevăzut mai de mult că guvernul va lua măsuri spre a închide gura revistei.

Dar care-i vina revistei „Der Spiegel”? Singura ei „vină” este de a fi îndrăznit să ridice un colțisor al vălului care ascunde celor neinițiați afacerile murdare care se fac la Ministerul de război. Și deși ordinul de arestare a redactorilor revistei „Der Spiegel” a fost dat de procurorul general, mulți au crezut că văd pe el parafa lui Franz Joseph Strauss.

„Der Spiegel” a fost prima publicație care a vorbit despre „afacerea FIBAG”. Acum citva timp revista a publicat documente care dovedeau indubitabil că ministrul de război Strauss, profitând de funcția lui a obținut de la americani contracte avantajoase pentru un prieten, editorul bavarez Kapfinger. În schimb Strauss i-a cerut lui Kapfinger un sfert din viitoarele beneficii, care s-au cifrat la milioane de mărci.

Revelațiile revistei „Der Spiegel” au

făcut mult singe rău ministrului șperțar. Mașinațiile lui Strauss au devenit de notorietate publică și au făcut obiectul unor dezbateri în Bundestag.

Ministrul de război s-a apărat. La dat în judecată pe redactorul șef al revistei dar a pierdut procesul. Atunci a încercat să prezinte acuzațiile drept niște intrigi ale „roșilor”. Spre a întări această versiune, unul din participanții la afacere, misitul bavarez Hans Herschaft, care în cursul anchetării cazului FIBAG făcuse depozitii împotriva ministrului, a fost prezentat de Strauss drept „agent al Răsăritului”. Hans Herschaft a fost arestat și ținut o lună în închisoare. Dar încercările de a-l da drept „agent străin” s-au soldat cu un eșec.

Intre timp, „Der Spiegel” publica noi amănunte despre activitatea dubioasă a liderului militaristilor de la Bonn, unul din principalii pretendenți

la tronul șubrezit al bătrînului cancelar. Revista a publicat astfel un articol intitulat nevinovat „Unchiul Alois”, articol care ar fi putut constitui miezul unei induioșătoare povestiri de Anul Nou despre un om care, fără un ban în buzunar, a făcut în scurt timp o avere de milioane.

„În ultimele zile ale lui decembrie 1957, obișnuinții berăriei de pe Schweitzerstrasse din Frankfurt nu s-au arătat deloc surprinși cînd au văzut că locul lui Alois Brandenstein era gol. Știau că el nu mai putea frecventa berăria deoarece datora proprietarului șase mărci și nu mai avea creștit. Și ar fi rîs în hohote dacă cineva ar fi îndrăznit să le spună că peste un an Brandenstein o să fie milionar. Dar tocmai cînd acest mărunț antreprenor bavarez se afla în pragul unui dezastru financiar, norocul i-a suris în persoana lui Strauss.

Un consilier personal al lui Strauss l-a pus pe „unchiul Alois” în legătură cu colonelul Becker, șeful unei secții din ministere, care se ocupă cu înarmarea Bundeswehrului. La început, Brandenstein a fost pus la încercare într-o afacere cu firma „Backhaus și fiii”, care fabrica șenile pentru tancuri. Pe vremea aceea „afacerile firmei prosperau căci manevrele se urmau una după alta iar șenilele se uzau repede. Dar la începutul lui 1958, comenzile Bundeswehrului au încetat brusc. Backhaus și fiii s-au văzut puși într-o situație dificilă. Și atunci s-a găsit un binevoitor care l-a sfătuit pe conducătorul firmei să se adreseze „unchiului Alois”.

„S-a adresat” și firma a început să primească din nou comenzi. În schimb

„Nu te supăra pe oglindă dacă mutra ți-e pocită”.

și cartușe pentru Bundeswehr. Conținutul curent al lui Brandenstein soseau din Germania occidentală la Lisabona sume scrise cu șapte cifre.

Avea lui Alois Brandenstein crește astfel cu viteza unei reacții în lanț. Fiecare nouă afacere îi aduce lui, și înalților lui protectori, sume impresionante. Pentru orice eventualitate, Brandenstein își trimite „Blitzcapitalurile” cît mai departe, în safeurile băncilor din Elveția, unde a devenit și proprietarul unor mari terenuri. De altfel, recent s-a aflat că și Strauss duce tratative pentru cumpărarea unei mari moșii în Elveția.

Ministrul delapidator este însă și proprietarul multor case de raport din München, are conturi impresionante în multe bănci străine și vest-germane și vile pe Riviera. Se înțelege că pentru toate acestea nu s-a putut mulțumi numai cu „unchiul Alois”. Prin trupe prietenii apropiați ai lui Strauss se numără și avocatul Deeg.

„Der Spiegel” a reprodus niște însemnări ciudate făcute de Deeg pe cartea lui de vizită: „K. 1%, J. 2%, D. 2,5% și V. 0,5%”. Și revista a izbutit să le descrie.

„Aflînd de marile comenzi de armament făcute în Turcia și Portugalia, firma italiană „Simmel” a hotărît să-și încerce și ea norocul. Drept care directorul întreprinderii, Viola, a plecat grabnic la Bonn, unde s-a întîlnit cu colonelul Becker, căruia i-a spus că firma poate executa comenzi repede și ieftin. Afirmația n-a făcut, însă, nici o impresie asupra colonelului. Viola și însoțitorii lui au bătut citeva luni pragurile Bonn-ului, dar în zadar. În sfîrșit, cînd pierduse orice speranță, industriașul italian s-a întîlnit cu Kübel, șeful biroului de stenografie din ministere, care i-a mărturisit că cunoaște un om prețios. „El o să schimbe repede situația” — l-a asigurat Kübel, dar a adăugat și că

„asta o să coste mult”. Și șeful biroului de stenografie l-a pus în legătură pe Viola cu avocatul Deeg, care a făcut tîrgul literalmente într-o oră. A doua zi a și fost încheiat contractul. Un singur procent din suma livrărilor se ridica, nici mai mult nici mai puțin, la 250.000 de mărci.

Strauss n-a dezmințit acuzațiile revistei, dar a pus la cale împotriva ei o operație de distrugere totală.

În orice altă țară, ministrul de război care ar fi amestecat în atîtea afaceri murdare ar trebui să-și dea numaidecît demisia și ar fi deferit justiției. În Germania occidentală, însă, unde revanșismul și militarizarea țării sînt în floare, Strauss continuă să rămînă nepedepsit.

În limba germană „Der Spiegel” înseamnă: oglinda. Ministrului de război al Germaniei occidentale i s-ar putea de aceea prea bine aminti cunoscutul proverb: „Nu te supăra pe oglindă dacă mutra ți-e pocită”.

D. Gudkov

Rezultatele referendumului au stîrnit dispute și mai aprinse decît polemica din ajunul evenimentului de la 28 octombrie. Toate săptămînalele politice încearcă acum să răspundă la întrebarea: ce semnificație are pierderea de către De Gaulle a cinci milioane de voturi și minoritatea de alegători (din numărul total de înscriși în listele electorale) care l-a votat.

„Astăzi se poate spune — scrie „L'Express” — că încoronarea de la Reims (aluzie la încoronarea regiilor francezi care în Evul Mediu se făcea la Reims — G.R.) care trebuia să fie referendum din 28 octombrie a fost refuzată celui care a cerut-o”.

Iar „Democratie-62” — săptămînal al partidului socialist — ajunge la aceeași concluzie într-un articol redacțional: „Conducătorul statului ar fi dorit ca votul dat la referendum să aibă caracterul unei „probleme personale” între el și poporul francez — pentru De Gaulle sau împotriva lui... Dar amenințarea că va părăsi definitiv scena politică și că țara va fi aruncată într-o catastrofă a fost primită cu calm de mai bine de jumătate din francezi”.

Și, în sfîrșit, „France Observateur” remarcă: „Lucrul cel mai comice a fost să ascuți după referendum declarația unui reprezentant al guvernului și al partidului gaullist care explica că trebuie să se țină seama numai de o majoritate relativă, de parcă nu De Gaulle și reprezentanții lui ar fi arătat de nenumărate ori în ajunul referendumului că este necesară majoritatea tuturor alegătorilor. Niciodată nu și-a mai bătut cineva așa joc de opinia publică, niciodată n-a fost șantajul atît de evident și negarea propriilor declarații atît de izbitoare”.

Dar, în ciuda evidenței, în sferele înalte din Paris s-a dat ordin ca rezultatele referendumului să fie prezentate drept „o majoritate largă care s-a întors definitiv de partea politicii guvernamentale”, cum se exprima recent un comunicat al Consiliului de miniștri.

Referendumul a fost un avertisment serios. Asta-i părerea celor mai mulți comentatori. Presiunea exercitată asupra alegătorilor și socoteala că urmările agresiunii americane împotriva Cubei vor stîrni panică în sinul opiniei publice franceze n-au dat rezultatele scontate.

Guvernul și U.N.R.-ul însă sînt și mai alarmate de apropiatele alegeri parlamentare. Cu acest prilej, alegătorii nu vor mai trebui să răspundă prin „da” sau „nu”, ci să voteze programul politic al candidaților respectivi. Ziarele pronosticează că dacă democrații și

republicanii vor continua să spună „nu”, partidul lui De Gaulle va pierde un mare număr de locuri și se va produce o serioasă deplasare spre stînga în Adunarea Națională.

Fosta Adunare Națională, care la început părea docilă, a sfîrșit prin a exprima la 4 octombrie un vot de neîncredere în partidul guvernamental. Noul parlament poate intra numaidecît în conflict cu puterea supremă.

Desemnarea candidaților în circumscripțiile electorale a luat sfîrșit.

Actualitatea politică în Franța

De la referendum la alegeri

șit. Pentru cele 465 de locuri de deputați din metropolă (17 deputați vor fi aleși de teritoriile de peste mări) sînt 2367 de candidați. Două partide: comunist și gaullist au desemnat candidați în toate circumscripțiile iar celelalte partide: socialist, radical, catolic și independent — în cea mai mare parte a circumscripțiilor electorale. La primul tur de scrutin, de la 18 noiembrie, vor fi socotiți aleși numai candidații care vor întruni o majoritate absolută de voturi. Astfel de cazuri sînt însă foarte rare. La cel de al doilea tur, care va avea loc peste o săptămînă — la 25 noiembrie — vor izbîndi candidații care vor întruni o majoritate relativă în comparație cu adversarii lor.

Autoritățile încearcă să smulgă acum din tabăra opoziției republicane cît mai mulți candidați ai partidelor burgeze care au spus „nu” la referendum, invitîndu-i prin tot felul de promisiuni și amenințări să participe la un bloc anticomunist creat în jurul partidului gaullist U.N.R. În acest scop a fost înființată o așa numită „Asociație de sprijinire a celei de a V-a republici” condusă de André Malraux, ministru în actualul guvern, care și-a schimbat condeiul de scriitor cu microfonul de agitator pentru regimul „puterii personale”. Conducerea acestei Asociații declară fășiș că, la drept vorbind, candidații ei vor fi oficial candidații ai puterii supreme, din partea căreia se bucură de tot „sprijinul necesar”.

Lupta împotriva primejdiei de dictatură fășișă a reacțiunii continuă cu și mai multă vigoare după referendum. „Acum, mai mult ca niciodată — scrie „L'Humanité” — este necesară o alianță între clasa muncitoare și toți democrații pentru a pași înainte spre democrația pe care o dorște poporul”.

G. Rațiani

Franz Joseph Strauss se cațără — o imagine simbolică pentru întreaga lui carieră.

Alois Brandenstein a făcut rost de un „Mercedes” și de un cont la o bancă unde firma „Backhaus și fiii” depunea lunar 7.500 de mărci.

Cînd Brandenstein a ajuns să cunoască bine registrele de contabilitate ale firmei, l-a anunțat pe proprietarul acesteia că n-o să mai primească comenzi și l-a sfătuit să-și vîndă întreprinderea aflată în pragul falimentului. Și tot el a găsit și un cumpărător: pe industriașul Diel din Nürnberg. După o săptămînă întreprinderea, care valora 20 de milioane de mărci, a fost vîndută cu... 7 milioane.

După acest examen trecut cu succes, sfera de activitate a unchiului Alois a început să se lărgescă, depășind cadrul Germaniei federale. Și a ajuns la apogeu cînd Brandenstein, în calitate de misit al colonelului Becker, a plecat la Lisabona și, la cinci iunie 1959, ca „reprezentant al părții germane” a încheiat cu Ministerul de război al Portugaliei un contract de aproximativ 100 milioane de mărci privind fabricarea de proiectile